

Centrum sociálnych služieb EDEN

Sady M. R. Štefánika 66/3,
Liptovský Hrádok

Výročná správa o činnosti a hospodárení poskytovateľa sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja za rok 2023

... vlastný zmysel nachádzame
v tom, že pomáhame hľadať
zmysel iným ...

OBSAH

1. Vznik, sídlo a postavenie poskytovateľa sociálnych služieb	2
1.1. Vznik poskytovateľa sociálnych služieb	2
1.2. Sídlo a poloha poskytovateľa sociálnych služieb	2
1.3. Poslanie, vízia a ciele poskytovateľa sociálnych služieb	3
1.4. Postavenie a činnosť poskytovateľa sociálnych služieb	10
1.5. Sociálne služby poskytované v zariadení	11
1.5.1 <i>Ošetrovateľská a opatrovateľská starostlivosť v CSS EDEN</i>	12
1.5.2 <i>Individuálne plánovanie s programom sociálnej rehabilitácie</i>	19
2. Prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb	24
3. Štruktúra prijímateľov sociálnych služieb	26
4. Personálne podmienky a organizačná štruktúra poskytovateľa sociálnych služieb	32
5. Aktivizačné programy a voľnočasové aktivity	38
6. Financovanie sociálnych služieb a úhrady za poskytovanú sociálnu službu	47
7. Plán financovania na rok 2024	52
8. Kontakty na poskytovateľa	53
8.1 Mapa lokality	53
8.2 Telefónne a iné kontakty na poskytovateľa sociálnych služieb	54
8.3 Fotogaléria	55
Prílohy	57
Organizačná štruktúra CSS EDEN	57

1. Vznik, sídlo a postavenie poskytovateľa sociálnych služieb

1.1 Vznik poskytovateľa sociálnych služieb

Centrum sociálnych služieb EDEN (ďalej len „CSS EDEN“) bolo zriadené dňa 6. novembra 2013 ako rozpočtová organizácia Žilinského samosprávneho kraja. S účinnosťou od 9. mája 2014 začala organizácia poskytovať sociálne služby prijímateľom v domove sociálnych služieb a v špecializovanom zariadení a dňa 12. mája 2014 prijímala prvých prijímateľov sociálnych služieb.

Zariadenie vzniklo rekonštrukciou a modernizáciou nevyužívanej budovy domova mládeže v rámci projektu „Stavebné úpravy – prestavba budovy za účelom špecializovaného zariadenia a DSS v Liptovskom Hrádku“. Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou vo výške 85% z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, 10% zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a 5% z rozpočtu Žilinského samosprávneho kraja a bola ním vyriešená bezbariérovosť budovy prístavbou výťahu pre imobilných prijímateľov sociálnych služieb a časť budovy je prispôbená výlučne pre prijímateľov sociálnych služieb s obmedzenou schopnosťou pohybu.

CSS EDEN ako rozpočtová organizácia Žilinského samosprávneho kraja fungovala do 31.12.2020. Od 1.1.2021 je CSS EDEN príspevkovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja.

1.2 Sídlo a poloha poskytovateľa sociálnych služieb

Zariadenie sídli v obci Liptovský Hrádok, okres Liptovský Mikuláš, katastrálne územie Liptovský Hrádok, na ulici Sady M. R. Štefánika 66/3. Je situované v peknom prostredí lipovej aleje v blízkosti rímskokatolíckeho kostola. Centrum mesta Liptovský Hrádok je od zariadenia vzdialené približne 200 metrov. Najbližšia nemocnica sa nachádza v Liptovskom Mikuláši, čo je približne 12 km od zariadenia. Rýchla zdravotná pomoc sídli priamo v Liptovskom Hrádku. Počet obyvateľov v Liptovskom Hrádku je 7 099 obyvateľov ku dňu 31.12.2022.

Prijímatelia sociálnych služieb sú ubytovaní v 27 jednolôžkových a 27 dvojlôžkových izbách, ktoré sú v rámci budovy rozmiestnené v ubytovacích bunkách. Každá ubytovacia bunka disponuje s jednou jednolôžkovou izbou, jednou dvojlôžkovou izbou, priestranou predsieňou so zabudovanými skriňami a samostatnou kúpeľňou s WC. Vo všetkých izbách je dodržaná predpísaná minimálna plocha na jedného klienta. Izby sú plne vybavené, útulné, moderné a bezbariérové, spĺňajúce normy a legislatívu platnú pre zariadenia tohto typu, s možnosťou dovybavenia si priestoru vlastnými obľúbenými vecami, či drobným nábytkom. Zariadenie je dostatočne členité a má k dispozícii množstvo vnútorných aj vonkajších priestorov pre pohyb klientov mimo ich obytných priestorov. Využívaná plocha zariadenia je celkovo 3 028 m².

Budova zariadenia je vykurovaná vlastnou plynovou kotolňou. Zaistenie tepelnej pohody v zariadení je preukazované teplomerami na izbách a v spoločenských priestoroch budovy. Regulovanie teploty v izbách a v jednotlivých miestnostiach zariadenia je možné prostredníctvom nastavenia na radiátoroch. Signalizácia pomoci je nainštalovaná a využívaná najmä pri prijímateľoch sociálnych služieb s častými epileptickými záchvatmi a demenciami. Zariadenie je vybavené dymovými hlásičmi.

V rámci priestorov pre voľnočasové aktivity majú klienti k dispozícii zasadačku s interaktívnou tabuľou, ktorá slúži ako multifunkčná miestnosť, najmä pre denné terapeutické komunity, či ako premietacia miestnosť. Na každom poschodí je vestibul upravený na spoločenskú miestnosť, ktorý je

vybavený televíziou a sedacou súpravou. Súčasťou tohto priestoru je aj denná miestnosť pre ošetrovateľský a opatrovateľský personál, ktorý je tak k dispozícii prijímateľom sociálnych služieb a návštevm. Kuchynka určená pre klientov je na IV. poschodí. Je vybavená rýchlovarnou kanvicou, mikrovlnkou. Kuchynka vyčlenená pre kulinoterapiu sa nachádza na III. poschodí. Pre ďalšie terapeutické činnosti a sociálnu rehabilitáciu sú vyčlenené nasledujúce miestnosti:

- fyzioterapeutická miestnosť
- snoezelen
- pracovné miestnosti určené prednostne pre rozvoj pracovných zručností a pracovnú terapiu
- stolárska dielňa
- knižnica s ďalšou interaktívnou tabuľou
- počítačová miestnosť
- miestnosť pre biofeedback
- miestnosť psychologičiek

Úpravou externých priestorov zariadenia v septembri 2014 v rámci projektu „Spevnené plochy a oddychová zóna pred CSS EDEN – Liptovský Hrádok“, bola pred budovou zariadenia vytvorená parkovacia a trávnatá plocha s chodníkmi a lavičkami, spojená s výsadbou popínavých rastlín a stromov. Súčasne bol vybudovaný altánok s lavicami, stolom a krbom. Vznikol tak oddychovo relaxačný priestor, o ktorý sa v súčasnosti starajú prijímatelia sociálnych služieb v rámci sociálnej rehabilitácie a v spolupráci s odborným personálom.

V roku 2017 bola do správy CSS EDEN zriaďovateľom prevedená už nevyužívaná budova a priestory telocvične vrátane plynovej kotolne, veľkorysé záhradné priestory a ihrisko po bývalej SOŠ drevárskej v Liptovskom Hrádku. Uvedené priestory sa nachádzajú približne 50 metrov od budovy zariadenia. Týmto sa rozšírili možnosti trávenia voľného času klientov. Interný aj externý priestor telocvične významne rozširuje možnosti rôznorodých športových aktivít pre zlepšovanie fyzickej zdatnosti prijímateľov sociálnych služieb a zároveň znižovania ich psychomotorického nepokoja. Taktiež sa významne rozšírili možnosti pre rozvoj ich pracovných zručností postupným vybudovaním úžitkovej záhrady a vybudovaním kurína pre budúci chov drobnej hydiny. Spájaním rôznorodých skupín v príjemnom a zaujímavom prostredí záhrady pomocou rôznych voľnočasových aktivít sa výrazne rozšírili aj možnosti sociálnej integrácie klientov nášho zariadenia.

1.3 Poslanie, vízia a ciele poskytovateľa sociálnych služieb

Poslaním zariadenia je poskytovanie sociálnych služieb v súlade so Zákonom NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o sociálnych službách“) dospelým mužom so zdravotným, mentálnym, telesným a zmyslovým postihnutím v dvoch druhoch sociálnych služieb, a to v domove sociálnych služieb a špecializovanom zariadení, na základe etického a odborného prístupu v súlade s ochranou ľudských práv a základných slobôd.

Víziou je zariadenie, ktoré funguje na ušľachtilých ľudských princípoch, pretože čo viac môžeme jeden druhému dať ako prijatie a pocit domova, ktoré motivuje nás všetkých k seberealizácii, znovuobjaveniu a nadobudnutiu nových zručností, skúseností a zážitkov. Zariadenie pevne ukotvené v komunite, pre ktorú je inšpiráciou, a ktorá ho zároveň motivuje do ďalšej činnosti.

Svoje poslanie a víziu má CSS EDEN napojenú na Koncepciu rozvoja sociálnych služieb Žilinského samosprávneho kraja na roky 2019-2023. V súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb pre roky 2015 až 2023 je záujem do rozvoja služieb poskytovaných v CSS EDEN zakomponovať najdôležitejšie trendy 21. storočia.

Tabuľka č. 1: Plnenie strategického cieľa č. 1

Strategický cieľ:		
1. Zvýšiť kvalitu v manažérskych, odborných a obslužných procesoch poskytovaných sociálnych služieb		
Špecifický cieľ	Cieľ projektu/úlohy	Realizácia
1.1. Zavádzať systém riadenia kvality	Zvýšiť počet prijatých procesov pre zavedenie procesného riadenia do celej organizácie	<ul style="list-style-type: none"> zakúpenie vzorovej príručky implementácie štandardov STN EN ISO 9001 -2016 (1485, € z vlastných zdrojov), spolupráca na tvorbe odborných postupov práce opatrovateľa, zavádzanie procesu opatrovania, školenia k novej príručke kvality zavádzanej na základe novely zákona o sociálnych službách, školenie k Príručke implementácie kvality s procesmi ISO;
	Spolupracovať na tvorbe nového ŠVP pre opatrovateľov so ŽSK (aktívna účasť 2 zamestnancov na tvorbe programu a vyučovania)	<ul style="list-style-type: none"> v súlade s Konceptiou rozvoja sociálnych služieb ŽSK na roky 2019 – 2023, Smart koncepciou v oblasti sociálnych inovácií ŽSK na roky 2021-2025 s výhľadom do roku 2023, Stratégiou 22+ aktívna participácia Mgr. Odskočovej, a Mgr. Šišilovej na tvorbe nového ŠVP „odborný opatrovateľ“;
	Vytvoriť stážové pracovisko pre výcvik nového ŠVP pre opatrovateľov	<ul style="list-style-type: none"> dňa 9.9.2022 do 30.6. 2023 uzavretá Zmluva o poskytovaní praktického vyučovania so SZŠ v Liptovskom Mikuláši, na základe ktorej v priestoroch CSS EDEN prebieha praktické vyučovanie experimentálneho vzdelávania „Odborný opatrovateľ“ Štúdium ukončilo 15 študentov, z toho 3 zamestnanci CSS EDEN ;
1.2. Budovať u zamestnancov povedomie o osobnej zodpovednosti za zabezpečovanie kvality poskytovaných služieb a výsledkov	Zrealizovať marketingovú aktivitu za účelom podpory zavedenia experimentálneho vzdelávania do ŠVP	<ul style="list-style-type: none"> v spoluúčasti úradu ŽSK, poslancov ŽSK, odbornej garantky, SZŠ v Liptovskom Mikuláši a jej študentov experimentálneho vzdelávania študijného programu „odborný opatrovateľ“, zrealizovaná športová aktivita „Boccia“ v priestoroch telocvične zariadenia;
	Zrealizovať návštevu zariadenia soc. služieb	<ul style="list-style-type: none"> v spolupráci s Tabitou, s.r.o., návšteva Ošetrovateľského centra „Slnecný dom“ za účelom benchlearningu opatrovateľského a ošetrovateľského procesu,
1.3 Vytvárať benchmarkingové a benchlearningové projekty	Zabezpečiť účasť na kongresoch, konferenciách v sociálnej oblasti	<ul style="list-style-type: none"> účasť na konferencii Alzheimer fórum 2023 na tému „Inovácie v prevencii, diagnostike a terapii neurodegeneratívnych ochorení“, (v hodnote 200 € z vlastných zdrojov, počet účastníkov 7), účasť na konferencii Asociácie odborných pracovníkov sociálnych služieb „Ochranársky alebo ľudsko-právny prístup v pobytových zariadeniach SS“(v hodnote 445,- € z vlastných zdrojov, počet účastníkov 5);

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 2: Plnenie strategického cieľa č. 2

Strategický cieľ		
2. Prispôbovať materiálne technologické vybavenie interiéru i exteriéru zariadenia v súlade s meniacimi sa potrebami prijímateľa sociálnej služby a požiadavkami novej legislatívy.		
Špecifické ciele roka	Cieľ projektu/úlohy	Realizácia
2.1. Zvýšiť priestorové interiérové i exteriérové možnosti pre vytvorenie stimulujujúceho prostredia s dostatočným vybavením	Upraviť záhradný priestor za telocvičňou pre aktivizáciu PSS	<ul style="list-style-type: none"> • príprava vyvýšených záhonov, výsadba úžitkových rastlín, jarný výsev plodín, kvetov, • starostlivosť o vtáctvo, výroba a údržba krmidiel • realizácia projektu „Hmyzí hotel“ • vytvorenie ďalších oddychových zón pre PSS v priestoroch záhrady zariadenia, • výroba ďalšieho paletového nábytku pre väčšie pohodlie PSS;
	Rozšíriť ponuku rehabilitačných, relaxačných a stimulačných techník nákupom a zabezpečením technológie (športové pomôcky, stroje, pomôcky pre PSS)	<p>Nákup fyzioterapeutických pomôcok (v hodnote 432,74 – z darov fyz. a pr. osôb)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pulzná magnetoterapia, • Neoprénové závažie na cvičenie 2x1,5 kg, • závažie 2x 1,5 na členok/zápästie • 3ks aroma difúzer Medisana • Sara Flex prístroj pre aktivizáciu mobility klienta <p>(v hodnote 5143, € z dotácii MPSVaR, ŽSK, a vlastných zdrojov).</p> <p>Nákup pomôcok pre soc. Rehabilitáciu a rozvoj pracovných zručností</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hobľovačka a zrovnávačka, odsávač pilín, stolová píla (635,28 z darov) • Gravírka/rezačka (400 € z grantového projektu nadácie SPP) • Aroma activity hra (49,80 € z darov).
2.2. Podporiť začlenenie PSS do komunity, znižovať sociálnu izoláciu	V spolupráci s miestnymi skupinami zrealizovať inkluzívne aktivity	<ul style="list-style-type: none"> • 6/2023 (27 účastníkov) Spoločné aktivity v drevárskej dielni, pri spoločenských hrách, florbalovom tréningu so žiakmi a zamestnancami SOŠ lesníckej a drevárskej LH, • 9/2023 (75 účastníkov PSS) v spolupráci s KNL, a OZ Iba spolu realizovaná aktivita „Rajská záhrada“ so žiakmi základnej školy, zamestnancami mesta Liptovský Hrádok, členmi Klubu dôchodcov, • 12/2023 (72 účastníkov PSS) v spolupráci s KNL realizovaná aktivita „Vianočné pečenie“ za účasti žiakov a majstrov odbornej výchovy z hotelovej školy Liptovský Mikuláš, žiakov a pedagógov Praktickej školy pri Odbornom učilišti Liptovský Mikuláš, rodičov z komunity a ich detí s fyzickým alebo mentálnym obmedzením a Armádou SR;

	Účasť na aktivitách v regióne	<ul style="list-style-type: none"> • 5/2023 (22 účastníkov) Barlatón, • 5/2023 (4 účastníci) Parádny deň, • 6/2023 (33 účastníkov) Výlet do obce Radôstka, Stará Bystrica – návšteva včelína, orloja, • aktívna účasť PSS na bohoslužbách;
2.3 Znížiť energetickú náročnosť budov zverených do správy.	Znížiť prevádzkové náklady na údržbu a opravu technických zariadení	<ul style="list-style-type: none"> • zakúpenie, montáž zmäkčovacieho filtra pre úpravu tvrdosti vody (3881,14 €, z vlastných zdrojov);
	Vybudovať samostatnú vodovodnú prípojku pre telocvičňu	<ul style="list-style-type: none"> • Nezrealizované
	Znížiť spotrebu plynu a elektriky	<ul style="list-style-type: none"> • Zavedený systém mäkkých opatrení na zníženie spotreby plynu a elektriny: <ul style="list-style-type: none"> ✓ spotreba elektriny znížená, cieľ splnený – spotreba plynu zvýšená, cieľ nesplnený nakoľko z dôvodu poveternostných podmienok v regióne sa predĺžila vykurovacia sezóna
2.4.Zavádzať inovatívne materiálne technické vybavenie pre zvýšenie bezpečnosti a efektívnosti práce s PSS	Upraviť 2 kúpeľne na bezbariérové	<ul style="list-style-type: none"> • Stavebne upravené 2 kúpeľne na bezbariérové(zrušené sprchovacie kúty, vybudovaný vyspádovaný sprchový kút, rozšírený vstup) a 1 kúpeľňa rozšírený vstup (spolu v hodnote 13 494,47-€ z vlastných zdrojov)
	Obstarať pasívny zdvihák na presun imobilného do vane	<ul style="list-style-type: none"> • Zrealizovaný nákup vaňového zdviháka MAXI TWIN COMPACT (6 534,00 € z vlastných zdrojov – Zdravotná poisťovňa
	Obstarať sprchový panel pre imobilného PSS	<ul style="list-style-type: none"> • Zrealizovaný nákup a inštalácia sprchového panela (4636,80 € z vlastných zdroj – VZP)
	Zefektívniť sprístupnenie informácií a plánovania aktivít s PSS,	<ul style="list-style-type: none"> • Zefektívnenie sprístupnenia informácií a plánovaných aktivít montážou monitoru na recepcii zariadenia, na ktorom sa v pravidelných cykloch sprístupňujú informácie o diani, aktivitách a iných dôležitých informáciách formou zrozumiteľnou cieľovým skupinám PSS

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 3: Plnenie strategického cieľa č. 3

Strategický cieľ		
3. Rozvíjať ľudské zdroje, ktoré zodpovedajú požiadavkám odborných postupov a príslušných noriem.		
Špecifické ciele	Cieľ projektu/úlohy	Realizácia
3.1. Zvýšiť počet vyškolených zamestnancov v najnovších metódach a technikách práce s PSS	Vyškolíť zamestnancov v technikách práce s klientom s poruchami správania	<ul style="list-style-type: none"> • Školenie: „Zvládanie správania náročného na starostlivosť“ (1 účastník, financované z NP PSZ) • Školenie: „Sebaobhajovanie a obhajovanie práv ľudí s autizmom“ (1 účastník, financované z NP PSZ)
	Vyškolíť zamestnancov v technikách práce s PSS	<ul style="list-style-type: none"> • Školenie : „Možnosti aktivizácie a zamestnávania ľudí so zdravotným znevýhodnením“ (1 účastník, financované z Národný projekt podpora sociálneho začleňovanie pre vybrané skupiny osôb so zdravotným postihnutím) • Školenie „Ako podporovať zmenu postavenia PSS a žitie hodnotových rolí“ (1 účastník, financované Národný projekt podpora sociálneho začleňovanie pre vybrané skupiny osôb so zdravotným postihnutím) • Využitie informačno-komunikačných technológií na podporu inklúzie (2 účastníci, financované Národný projekt podpora sociálneho začleňovanie pre vybrané skupiny osôb so zdravotným postihnutím)
	Vyškolíť zamestnancov v technikách práce s klientom s PAS (1 zamestnanec)	<ul style="list-style-type: none"> • Školenie: Ako sprevádzať ľudí s PAS dospievajúcim a sexualitou (2 účastníci, financované Národný projekt podpora sociálneho začleňovanie pre vybrané skupiny osôb so zdravotným postihnutím) • Školenie: „Prostredie bezpečné pre prijímateľov s PAS“(1 účastník, financované Národný projekt podpora sociálneho začleňovanie pre vybrané skupiny osôb so zdravotným postihnutím)
3.2. Zvýšiť počet vyškolených vedúcich zamestnancov v manažérskych zručnostiach	Vyškolíť zamestnancov v manažérskych zručnostiach	<ul style="list-style-type: none"> • Študijný program : MBA v oblasti Riadenia sociálnych služieb (1 zamestnanec) • Študijný program MBA (1 účastník – psychológia a manažment)
3.3. Rozvíjať súbor soft skills – ľudských zručností v oblasti správania sa, komunikácie, riešenia konfliktov u zamestnancov.	Vyškolíť zamestnancov komunikačných zručnostiach	Kurz: „Asertivita a deeskalačné techniky“ (44 účastníkov, 1990,- € z vlastných zdrojov)
3.4. Zvýšiť kvalitu tímovej spolupráce, vytvárať	Zrealizovať 2 teambuildingové aktivity	<ul style="list-style-type: none"> • Realizované 2 teambuildingové aktivity: <ul style="list-style-type: none"> – Letná aktivita v priestoroch telocvične, – vianočná kapustnica v priestoroch telocvične

prostredie pre tímovú prácu		
3.4 spolupracovať s profesijnými zväzmi, asociáciami, klubmi seniorov, školami a občianskymi združeniami v rámci formálneho aj neformálneho dobrovoľníctva a tvorby partnerských vzťahov	Účasť na aktivitách v komunite (cirkev, školy, klub dôchodcov, KNL – min. 2 aktivity	<ul style="list-style-type: none"> • Spoločné aktivity s DSS a LH Liptovský Hrádok (4. zrealizované aktivity), • Florbalové zápasy s dobrovoľníkmi • cirkev – miništrovanie + bohoslužby • Spolupráca s KNL na inkluzívnych aktivitách (3 zrealizované aktivity):
	Spolupracovať so strednými školami (SZŠ, Obchodná akadémia,..)	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupráca so SZŠ na študijnom vzdelávacom programe „odborný opatrovatel“, exkurzie študentov SZŠ s praktickými ukázkami realizácie ošetrovateľského procesu • Spolupráca s SOŠ drevárskou a lesníckou (dobrovoľnícka aktivita v priestoroch CSS EDEN) • Spolupráca s Hotelovou akadémiou LM (dobrovoľnícka aktivita realizovaná v priestoroch CSS EDEN)

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 4: Plnenie strategického cieľa č. 4

Strategický cieľ		
4.Zabezpečiť pripravenosť organizácie pri šírení respiračných ochorení a riešenia mimoriadnych udalostí		
Špecifické ciele	Cieľ projektu/úlohy	Realizácia
4.1 Zvýšiť kvalitu operatívnej komunikácie, skrátiť čas podania operatívnych informácií medzi zamestnancami v službe	Zabezpečiť IT techniku (mobilné telefóny, tablety pre komunikáciu)	<ul style="list-style-type: none"> • nákup a výmena 3 PC zostáv s príslušenstvom • nákup farebnej tlačiarny • nákup čierneho-bielej laserovej tlačiarny • nákup notebooku • výmena 3 PC zostáv – dar od OZ IBA SPOLU
4.2.Zvýšiť efektivitu práce vybraných činností v krízovom režime, zvýšiť kompetentnosť a zručnosť zamestnancov na	Nácvik vybraných krízových činností	Realizované v rámci cvičenia PO, pravidelné interné i externé školenia nových zamestnancov v CO, PO,(práca s EPZ, evakuačným výťahom, evakuačnými podložkami,) BOZP, nácvik práce s defibrilátorom

výkon vymedzených činností v krízovej službe	Zabezpečiť nákup prístroja pre poskytnutie rýchlej a účinnej defibrilácie pri srdcových zástavách	Nákup defibrilátora Powerheart AED G5 (1740,- € z vlastných zdrojov)
4.3 Zvýšiť inovatívnosť a efektívnosť ničenia povrchových a vzdušných kontaminantov prostredníctvom tech. vybavenia	Zabezpečiť nákup technického vybavenia	Nákup prístroja na dekontamináciu a redukcii nebezpečného biologického odpadu MEDIVAK (15 645,- € z vlastných zdrojov)

Zdroj: Vlastné spracovanie

1.4 Postavenie a činnosť poskytovateľa sociálnych služieb

Zariadenie je od 1.1.2021 príspevkovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja (ďalej len „ŽSK“). CSS EDEN hospodári so zvereným majetkom vo vlastníctve ŽSK na plnenie predmetu činnosti zariadenia, na základe zmlúv o zverení majetku do správy alebo na základe iných skutočností.

Zariadenie je súčasťou sociálnej politiky VÚC, ale aj mesta Liptovský Hrádok. Svojou činnosťou sa podieľa na podpore a rozvoji miestnej komunity nielen poskytovaním služieb občanom mesta, ale aj pracovnými príležitosťami, organizovaním spoločenských podujatí, spoluprácou s mestským úradom a rozvojom partnerstiev na základe vzájomne užitočných vzťahov. Rozvíjanie partnerstiev sleduje štyri základné ciele:

1. realizáciu sociálnej politiky zriaďovateľa,
2. zabezpečenie sociálnych kontaktov PSS pre zabraňovanie sociálneho vylúčenia a na podporu ich začleňovania sa do spoločnosti,
3. zabezpečenie odborných kontaktov zamestnancom,
4. zabezpečenie dobrých dodávateľsko-odberateľských vzťahov.

Partnerstvá rozvíjané na neformálnom základe sa orientujú na uskutočňovanie spoločných aktivít v prospech prijímateľov sociálnych služieb, najmä kultúrneho a duchovného charakteru. Konkrétne aktivity sa objavujú v ponuke voľnočasových aktivít a pri zabezpečovaní potrieb duchovného života prijímateľov sociálnych služieb. Zainteresované strany, s ktorými CSS EDEN rozvíja neformálne partnerstvá sú najmä nadácie /Komunitná nadácia Liptova, organizácie podporujúce projekty, garanti/, duchovní, dobrovoľníci, darcovia.

Partnerstvá na formálnom základe sú rozvíjané hlavne na základe spoločných zmlúv, projektov, alebo sú založené na príbuzenskom vzťahu k PSS, ako aj na potrebe spolupracovať s rodinou, obcou a komunitou pri utváraní podmienok na návrat PSS do pôvodného prostredia. Aj tieto partnerstvá môžu mať neformálne aktivity. Zainteresované strany vo formálnych partnerstvách sú najmä: Žilinský samosprávny kraj, obec, obvodný lekár, odborní lekári, ADOS, MPSVR SR, RÚVZ, ÚPSV a R, dodávateľia tovarov a služieb, vzdelávacie inštitúcie, bankový sektor.

Zariadenie poskytuje sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku a člení sa na domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie. Má kapacitu 81 mužov, z toho 41 miest pre domov sociálnych služieb a 40 miest pre špecializované zariadenie.

Naše zariadenie v domove sociálnych služieb poskytuje sociálnu službu pobytovou celoročnou formou fyzickej osobe do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 Zákona o sociálnych službách, alebo plnoletej fyzickej osobe, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3 Zákona o sociálnych službách.

V špecializovanom zariadení CSS EDEN poskytuje sociálnu službu fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoci inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 Zákona o sociálnych službách a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS.

Predmetom činnosti a odborným zameraním v zariadení je:

- a) Poskytovanie:
  1. pomoci pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
  2. sociálneho poradenstva,
  3. sociálnej rehabilitácie,
  4. ubytovania,
  5. stravovania,

6. upratovania, prania, žehlenia a údržby bielizne a šatstva,
  7. osobného vybavenia.
- b) Zabezpečenie:
1. rozvoja pracovných zručností
  2. záujmovej činnosti
- c) Utváranie podmienok na úschovu cenných vecí.

V CSS EDEN sa od 1.12.2021 v zmysle §22 Zákona o sociálnych službách poskytuje aj ošetrovateľská starostlivosť.

1.5 Sociálne služby poskytované v zariadení

Prijímateľ sociálnej služby je chápaný ako autonómna osobnosť s individuálnym životným príbehom, sociálnym a zdravotným stavom a individuálnymi potrebami a požiadavkami. Má právo na vlastný názor, postoj a vyjadrenie požiadaviek a to aj v prípade, že bola prijímateľovi sociálnej služby rozhodnutím súdu čiastočne alebo úplne obmedzená spôsobilosť na právne úkony. Jeho individuálne charakteristiky sú predmetom záujmu zamestnancov a sú zahŕňané do plánovania služieb. Je rozlišované medzi režimom práce zamestnancov a životným rytmom prijímateľov sociálnych služieb. Zamestnanci sa snažia prijímateľov sociálnych služieb:

- a) viesť k vzájomnému spolužitiu, rešpektovaniu práv a záujmov ostatných spolubývajúcich, ako aj k rešpektovaniu spoločenských noriem,
- b) viesť k spoluzodpovednosti za svoje zdravie, zodpovednosti za dodržiavanie určitých postupov a pravidiel, ktoré sú v spoločnosti bežné a očakávané (napríklad v oblasti hygieny, konzumácie alkoholu, vyjadrovania sa voči iným ľuďom),
- c) viesť k spoluzodpovednosti za plánovanie, realizáciu, výsledky a dopady poskytovaných služieb ako aj k rešpektovaniu odborných pokynov odborných pracovníkov,
- d) viesť k chápaniu adekvátnosti vlastných požiadaviek v závislosti na svojich finančných a materiálnych zdrojoch
- e) viesť k orientovaniu sa v krízových situáciách a ich chápaniu, k dodržiavaniu obmedzení v prípade vyhlásenia núdzového stavu a tým sa podieľať na zodpovednosti za zvládnutie krízovej situácie a všeobecného ohrozenia.

Princípy pri poskytovaní sociálnych služieb zameraných na prijímateľov aplikované v našom zariadení sú:

1. umožnenie prijímateľom sociálnych služieb realizovať základné ľudské práva,
2. zachovávanie ľudskej dôstojnosti prijímateľov sociálnych služieb,
3. aktivizácia prijímateľov sociálnych služieb k posilneniu sebestačnosti podľa ich individuálnych schopností a možností, prihliadajúc na ich individuálne potreby,
4. zabráňovanie sociálnemu vylúčeniu prijímateľov sociálnych služieb a podpora ich začleňovania do spoločnosti,
5. umožnenie prijímateľom sociálnych služieb podieľať sa na určovaní životných podmienok v zariadení,
6. spolupráca s rodinou, obcou a komunitou pri utváraní podmienok na návrat prijímateľa sociálnej služby do prirodzeného prostredia pri rešpektovaní jeho osobných cieľov, potrieb, schopností a zdravotného stavu.

Ťažiskom služieb zameraných na prijímateľov sociálnych služieb je:

1. správna informovanosť občana o poskytovaných sociálnych službách,

2. vlastná vstupná, priebežná a výstupná diagnostika,
3. individuálny prístup k prijímateľom sociálnych služieb prostredníctvom individuálneho plánu,
4. vzťahová opatera prostredníctvom kľúčových pracovníkov,
5. denná komunikácia s prijímateľmi sociálnych služieb na princípe „politiky otvorených dverí“,
6. aktívna spolupráca s externými odborníkmi najmä v zdravotníckej oblasti,
7. správna a včasná informovanosť rodinných príslušníkov o vývoji sociálneho a zdravotného stavu prijímateľa sociálnej služby a spolupráca s nimi.

Každý novoprijatý prijímateľ sociálnej služby počas prvých troch mesiacov prechádza procesom adaptácie. Cieľom tohto procesu je čo najlepšie spoznať prijímateľa sociálnej služby, jeho potreby, želania, zvyky, záujmy a podobne za účelom pomoci klientovi čo najlepšie zvládnuť adaptáciu na nové prostredie a zvolenia čo najefektívnejších metód práce s klientom v budúcnosti. Počas adaptácie je tiež kladený veľký dôraz na úzku spoluprácu s rodinou prijímateľa sociálnej služby a jeho blízkymi osobami, aby stres spôsobený prechodom do nového prostredia a medzi cudzie osoby bol pre klienta čo najmenej zaťažujúci. Celý priebeh adaptačného procesu a jeho jednotlivých krokov sa zaznamenáva do Záznamu o priebehu adaptácie.

Po uplynutí doby adaptácie, ktorá trvá minimálne tri mesiace, je v spolupráci s prijímateľom sociálnej služby vytvorený jeho **Individuálny plán**, ktorého súčasťou je aj **program sociálnej rehabilitácie**. Obidva plány sa vypracovávajú na obdobie pol roka, po uplynutí ktorého sa vyhodnocujú. Na zostavení a hodnotení plánov sa podieľajú okrem prijímateľa a jeho kľúčového pracovníka aj ostatní odborní zamestnanci, ktorí sú členmi interdisciplinárneho tímu.

Cieľom plánu sociálnej rehabilitácie je udržiavať, podporovať a rozvíjať samostatnosť, nezávislosť a sebestačnosť prijímateľa sociálnej služby počas jeho pobytu v zariadení.

1.5.1 Ošetrovateľská a opatrovateľská starostlivosť v CSS EDEN

Starostlivosť o zdravie prijímateľov sociálnych služieb je realizovaná v CSS EDEN v zmysle Zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o zdravotnej starostlivosti“) podľa §2 ods. 13. Ošetrovateľská starostlivosť je zdravotná starostlivosť, ktorú poskytuje sestra s odbornou spôsobilosťou podľa osobitného predpisu metódou ošetrovateľského procesu v rámci ošetrovateľskej praxe.

CSS EDEN má uzatvorenú zmluvu o poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou (ďalej len „VšZP“). V rámci rozsahu, úhrady zdravotných výkonov ošetrovateľskej starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb a v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ustanovuje osobitný predpis. Počet lôžok (t. j. počet prijímateľov sociálnych služieb), ošetrovateľskej starostlivosti v CSS EDEN je **65**.

Naše zariadenie vedie zdravotnú dokumentáciu v rozsahu ošetrovateľskej starostlivosti. Tvoria ju **zápis vstupného posúdenia zdravotného stavu osoby a zápisy o poskytnutej ošetrovateľskej starostlivosti**.

Sestra, praktická sestra pri prijíme prijímateľa sociálnej služby do CSS EDEN vyhotovuje **ošetrovateľský záznam vstupného posúdenia zdravotného stavu** klienta. Súčasťou zdravotnej dokumentácie v rozsahu ošetrovateľskej starostlivosti je **návrh na poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti a dohoda o poskytovaní zdravotnej starostlivosti v rozsahu ošetrovateľskej starostlivosti**.

Ošetrovateľská starostlivosť je v CSS EDEN realizovaná metódou ošetrovateľského procesu. Prebieha v 5 fázach:

1. **Posudzovanie**
2. **Diagnostika**

3. *Plánovanie*
4. *Realizácia*
5. *Vyhodnotenie*

V CSS EDEN, v súvislosti s poskytovaním ošetrovateľskej starostlivosti, pracujeme so štandardným postupom vydaným Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 45 ods. 1 písm. b) Zákona o zdravotnej starostlivosti:

- Komplexný ošetrovateľský manažment pacienta v zariadení sociálnej pomoci
- Komplexný ošetrovateľský manažment pacienta s deficitom sebaobsluhy a sebaopatery
- Komplexný ošetrovateľský manažment imobilného pacienta
- komplexný ošetrovateľský manažment pacienta ohrozeného rozvojom a vznikom imobilizačného syndrómu
- Komplexný ošetrovateľský manažment pacienta s dekubitom
- Komplexný ošetrovateľský manažment pacienta s demenciou
- Komplexný ošetrovateľský manažment pacienta s poruchami prehĺtania
- Komplexný ošetrovateľský manažment pacienta s poruchami správania
- Komplexný ošetrovateľský manažment pacienta s rizikom vzniku a rozvoja malnutricie
- Komplexný ošetrovateľský manažment pacienta so sondami
- Komplexný ošetrovateľský manažment pacienta v paliatívnej starostlivosti
- Komplexný ošetrovateľský manažment predchádzania a vzniku dekubitov u rizikového pacienta

Tabuľka č. 5. : Základné výkony poskytované sestrou v CSS EDEN

Ošetrovateľská hygiena

Starostlivosť o chorého s permanentným katétrom

Polohovanie pacienta

Výživa bezvládneho pacienta

Výživa pacienta sondou

Očistná klyzma

Kontinuálne sledovanie klinického stavu pacienta (meranie TK, pulzu, dychovej frekvencie, telesnej teploty, príjem a výdaj tekutín, stolice a sledovanie iných funkcií podľa ordinácie lekára), za každé dve hodiny

Odmeranie krvného tlaku, pulzu a teploty

Sledovanie diurézy, za každých 12 hodín

Výmena stomického setu s následnou toaletou pri stómiach

Čistenie a dezinfekcia tracheálnej kanyly

Aplikácia neinjekčnej liečby

Jedna aplikácia kyslíka

Aplikácia terapeutického celotelového zábalu alebo liečivého kúpeľa

Aplikácia liečiva intramuskulárne, subkutánne, intrakutánne

Aplikácia liečiva per os

Príprava a podávanie infúzie

Sledovanie infúzie, za každú hodinu

Ošetrovateľská starostlivosť zameraná na prevenciu dekubitov

Ošetrovanie dekubitu s veľkosťou do 5 cm² (odstránenie zvyškov masti, odumretých tkanív, toaleta, aplikácia liečiva, preväz)

Ošetrovanie dekubitu s veľkosťou nad 5 cm² (odstránenie zvyškov masti, odumretých tkanív, toaleta, aplikácia liečiva, preväz)

Preväz rany s veľkosťou do 5 cm ²
Preväz rany s veľkosťou nad 5 cm ²
Ošetrovateľská rehabilitácia, trvanie najviac 30 minút
Odsávanie pacienta
Vyšetrenie moču indikátorovým médiom
Odber krvi venepunkciou do jednej striekačky alebo jednej odberovej súpravy
Umelé dýchanie a masáž srdca
Odbery: TT, TN, výter z rekta, odber spúta
Psychosomatická intervencia v terminálnom štádiu života
Kontinuálna starostlivosť o umierajúceho pacienta, za každú hodinu
Konzultácia sestry o jednom pacientovi s ošetrovateľským lekárom
Poskytnutie predlekárskej pomoci pri náhlych stavoch ohrozujúcich život
Verbálna intervencia pri psychosomatických ťažkostiach u pacienta s nádorovým ochorením
Usmernenie spôsobu života pacienta s nádorovým ochorením vzhľadom na jeho zdravotný stav
Ošetrovanie ústnej dutiny u onkologického pacienta alebo u pacienta s imunodeficientným stavom
Kontrola glykémie glukomerom.

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č.6.: Prehľad intervencií ošetrovateľského plánu vykonaných zdravotníckym personálom

Intervencia	Počet	Doba trvania [min.]	Počet klientov
aktívne cvičenie s dopomocou	13	175	5
aktívne cvičenie s odporom	574	7 645	29
aktívne cvičenie s využitím prístrojov (rotoped, motomed)	755	17 665	24
aktívne ponúkajúce tekutín	2 835	28 350	27
aplikácia biolampy	6	80	3
aplikácia kvapkového klyzma	1	10	1
aplikácia liečiva intramuskulárne, subkutánne	2 055	20 550	78
aplikácia liečiva intramuskulárne, subkutánne, intrakutánne	94	940	2
aplikácia liečivého kúpeľa	87	870	8
aplikácia liekov podľa ordinácie lekára	82 262	821 460	84
aplikácia neinjekčnej liečby	4 676	14 028	68
aplikácia očistného klyzma	7	70	3
cvičenie a posilňovanie pohybov ruky	795	10 125	35
cvičenie podľa Bobatha	2	50	1
cvičenie veľkých svalových skupín	92	2 290	8
ČIK	1 293	12 930	8
elevácia a bandáž končatín	290	2 900	5
chôdza v G Aparáte	200	5 990	6
jedna aplikácia kyslíka	424	4 240	7
klasická masáž	308	3 175	3
kontinuálna starostlivosť o umierajúceho klienta, za každú hodinu	3	30	3
kontrola bezpečnosti zvýšeným dohľadom	6 626	6 626	28
kontrola glykémie glukomerom	226	2 260	18
kontrola hmotnosti	817	0	82

kontrola prekrvenia (prítomnosť periférneho pulzu) a teploty končatín	31	310	6
konzultácia sestry o jednom pacientovi s ošetrojúcim lekárom	34	340	24
konzultácie s odborníkmi (lekár, psychológ, logopéd, špeciálny pedagóg atď.)	253	2 530	75
konzultácie s ošetrojúcim lekárom	3	30	3
masáž stimulujúca dýchanie podľa BS	30	450	6
nácvik chôdze	348	7 380	13
nácvik chôdze s chodítkom	248	2 545	12
nácvik jemnej motoriky ruky	14	140	2
nácvik pohybových stereotypov - úchopov	112	1 120	15
nácvik státia vrátane využitia kompenzačných pomôcok	86	860	10
nácvik udržania rovnováhy	44	440	8
odber a odoslanie moču na vyšetrenie	20	200	10
odber a odoslanie sterov, výterov na vyšetrenie	3	30	3
odber a odoslanie stolice na vyšetrenie	2	20	2
odber a orientačné vyšetrenie moču	22	220	17
odber krvi venepunkciou do jednej striekačky alebo jednej odberovej súpravy	160	1 600	55
odber spúta	1	10	1
odbery TT, TN	119	1 180	82
odmeranie krvného tlaku, pulzu a teploty	8 034	80 340	78
odmeranie saturácie O ₂ v krvi oxymetrom	139	1 390	26
odmeranie teploty	28 717	0	84
odsávanie klienta	2	20	2
ošetrenie dekubitu s veľkosťou do 5 cm ² (odstránenie zvyškov masti, odumretých tkanív, toaleta, aplikácia liečiva, preväz)	415	4 150	7
ošetrenie dekubitu s veľkosťou nad 5 cm ² (odstránenie zvyškov masti, odumretých tkanív, toaleta, aplikácia liečiva, preväz)	175	1 750	2
ošetrenie kože premastením	1 032	10 320	24
ošetrovateľská hygiena	9 571	95 710	64
ošetrovateľská starostlivosť zameraná na prevenciu dekubitov	4 520	45 200	16
parafrínové zábaly malých kĺbov	9	90	2
parafrínový zábal časti tela	202	4 035	13
pasívne cvičenie	259	2 590	7
podávanie stravy do PEGu	1 836	36 720	4
podpora vzťahu dôvery medzi klientom a personálom	3	30	3
polohovanie - poloha na boku	48	550	3
polohovanie - pomoc zaujať uľavujúcu polohu a zaistenie pohodlia	55	780	2
poučenie klienta k úprave stravovacích návykov a potravín s vysokým energetickým obsahom	1	10	1
poučenie klienta o faktoroch a prevencii vzniku rany	1	10	1
preťahovanie skrátených svalov či svalových skupín	3	40	2
preväz rany s veľkosťou do 5 cm ²	24	240	5

príprava a aplikácia inhalačnej liečebnej terapie	1	10	1
príprava a podávanie infúzie	3	30	2
relaxácia - autogénny tréning	5	230	4
sledovanie a záznam výdaju moču	4 517	45 170	31
sledovanie celkového stavu klienta	11	110	2
sledovanie celkového stavu klienta a účinku podaných liekov	55 622	556 220	84
sledovanie cyklu, kvality a dĺžky spánku	53 406	160 218	84
sledovanie glykémie glukomerom	20	200	3
sledovanie liekovej alebo drogovej závislosti	10	100	2
sledovanie prejavov chovania a príp. výskyt halucinácií u klienta	1	10	1
sledovanie prejavov chovania klienta	3	30	3
sledovanie príjmu tekutín/24 hodín	7 187	71 870	28
sledovanie stavu kože	7 193	71 930	27
SNOEZELEN aktivácia	3	180	3
sprostredkovanie/udržovanie kontaktov s rodinou	6	60	5
starostlivosť o dutinu ústnu/zubnú protézu	6	60	3
starostlivosť o PEG	356	3 560	4
starostlivosť o permanentný močový katéter	32	320	1
starostlivosť o pery a sliznicu ústnej dutiny	13	130	1
udržovanie sociálnych kontaktov v prirodzenom prostredí	2	20	2
úprava formy stravy (tekutá, mletá, krájaná)	3 043	30 430	13
vykonávanie stimulačných dychových cvičení	1	10	1
výmena stomického setu s následnou toaletou PEG	2	20	1
výmena stomického setu s následnou toaletou pri stómiach	190	1 900	1
výplach ústnej dutiny	20	200	2
vyšetrenie moču indikátorovým médiom	18	180	17
vyťahovanie skrátenej štruktúry	327	6 490	17
výter z rekta	2	20	2
výživa bezvládneho klienta, za jeden výkon	21 190	211 900	30
výživa klienta sondou, za jeden výkon	27	270	1
zaistenie optimálnej hydratácie (min. 1500-2000 ml tekutín/24 hod.)	4 622	46 220	25
Celkom:	319 727	2 478 422	

Zdroj: Vlastné spracovanie

V CSS EDEN zabezpečujeme a realizujeme pravidelné vzdelávanie v oblasti zdravia zamerané najmä na zmiernenie dopadov socioekonomických determinantov zdravia, poskytovanie informácií a konzultácií o zdravom životnom štýle a správnych hygienických návykoch a preventívne aktivity zamerané na zachytenie chorôb vo včasnom štádiu predovšetkým prostredníctvom skríningu a to prostredníctvom individuálneho plánovania a aktivizácie klienta skupinovými aktivitami ako sú:

- **verbálna intervencia externého lekára** - psychiater MUDr. Vnencáková zameraná na complianciu, paranoidný syndróm, spánkový režim a podľa potreby
- **účasťou na externých podujatiach** - v apríli 2023 sa prijímatelia sociálnych služieb CSS EDEN zúčastnili ako dobrovoľníci zbierky proti rakovine: Deň narcisov, v mesiaci máj 2023 sa zúčastnili klienti a zamestnanci CSS EDEN charitatívnej akcie Barlatón,

- *pohybové aktivity za merané na zlepšenie pohyblivosti kĺbov a prevenciu kontraktúr realizované fyzioterapeutkou,*
- *kulinoterapia so zameraním na zdravú výživu* – v záhrade pri areáli telocvične pestujú prijímatelia sociálnych služieb bylinky, zeleninu a drobné ovocie.

V rámci preventívnych aktivít zabezpečujeme prostredníctvom všeobecného lekára MUDr. Iveta Barta pravidelné preventívne prehliadky klientov jedenkrát za 2 roky, prostredníctvom odborných lekárov ako sú urológ, stomatólog, preventívne prehliadky jedenkrát ročne, alebo podľa ordinácie lekára. V CSS EDEN realizujeme preventívne aktivity zamerané na zachytenie chorôb vo včasnom štádiu, predovšetkým prostredníctvom skriningu, ako sú skrining rakoviny hrubého čreva a konečníka.

V CSS EDEN v školskom roku 2022-2023 prebiehala aj výučba odbornej praxe študentov externej formy jednoročného odborného štúdia odborný opatrovateľ. Tento odbor je zaradený do štátneho vzdelávacieho systému. Výučba prebiehala večernou formou, v rozsahu minimálne 384 hodín, z toho 224 hodín teoretického vzdelávania a 160 hodín odbornej praxe. Štúdium bolo ukončené záverečnou skúškou a absolventi štúdia získali výučný list. Garantom študijného odboru je PhDr. Mária Koval'ová, PhD. MHA. MBA z Akadémie vzdelávania a výskumu v sociálnych službách v Holíči.

S ošetrovateľskou starostlivosťou je úzko prepojená opatrovateľská starostlivosť. Opatrovateľskú starostlivosť poskytuje opatrovateľ s akreditovaným kurzom opatrovania, v zmysle zákona o sociálnych službách, čo je minimálne požadované vzdelanie.

Ošetrovateľská starostlivosť a opatrovateľská starostlivosť v zariadení sociálnych služieb je poskytovaná v súlade so štandardnými diagnostickými a štandardnými terapeutickými postupmi.

V rámci ošetrovateľskej a opatrovateľskej starostlivosti o prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN, sa využíva aplikácia prvkov **Bazálnej stimulácie®** a to najmä pri prijímateľoch sociálnych služieb, u ktorých je potrebné stimulovať telesnú a duševnú zložku. Aplikácia prvkov Bazálnej stimulácie® umožňuje klientom vnímať vlastnú identitu, pomáha zlepšiť ich komunikáciu s okolím a zvládnuť orientáciu v priestore a čase.

Od roku 2017 CSS EDEN pracuje s konceptom **Bazálnej stimulácie®** ako certifikované pracovisko. V apríli roku 2021 zariadenie úspešne obhájilo certifikát Pracovisko Bazálnej stimulácie®.

V roku 2023 bol Koncept Bazálnej stimulácie® aplikovaný u 17 klientov CSS EDEN. Pri jej aplikácii v rámci ošetrovateľskej a opatrovateľskej starostlivosti sa preškolení zamestnanci v práci s týmto konceptom sústreďujú hlavne na podporu vývoja klientov, ktorí majú krátkodobý alebo dlhodobý deficit v komunikácii alebo v pohybe. Strata schopnosti pohybu a nedostatok podnetov vedie k senzorickej deprivácii a následne k nedostatočnej vlastnej organizácii siete neurónov. Včasná, individuálna a štrukturovaná ošetrovateľská starostlivosť umožňuje neustály prísun podnetov z okolia i z vlastného tela a tým podporuje vznik nových dendritických spojení medzi neurónmi.

Bazálna stimulácia® rešpektuje rôzne vývojové stupne schopnosti vnímať a východiskovým materiálom pre ošetrovateľské intervencie sú skúsenosti s vlastným telom z obdobia prenatálneho vývoja. Prostredníctvom Bazálnej stimulácie® dostáva prijímateľ sociálnej služby možnosť, aby cítil hranice svojho tela, rozvíjal vlastnú identitu, vnímal okolitý svet, seba samého, a tým čo najdôstojnejšie a najkvalitnejšie prežíval svoj život.

Odborní zamestnanci využívajú somatické polohy „Múmia“ a „Hniezdo“, ďalej upokojujúcu a povzbudzujúcu somatickú stimuláciu, masáže stimulujúce dýchanie, vestibulárnu stimuláciu a auditívnu stimuláciu – televíziu, DVD, CD, rádio, komunikáciu, čítanie rozprávok. Taktiež sa zameriavajú na orofaciálnu stimuláciu a taktilno-haptickú stimuláciu.

Odborní zamestnanci CSS EDEN pracujú s konceptom **Validácie podľa Naomi Feil®**. Ide o spôsob komunikácie s klientmi s demenciou. Jej základom je empatické aktívne počúvanie a akceptovanie reality z pohľadu klienta. Úlohou odborného zamestnanca je pomocou tejto metódy pomôcť dezorientovanému seniorovi naplniť jednu z jeho posledných životných úloh – prežiť túto etapu svojho života v pokoji a pripraviť sa na odchod zmierený so svojim okolím. Starý človek na to potrebuje dôveryhodného poslucháča, alebo poslucháčov, ktorí jeho pocity rešpektujú, berú ho vážne, potvrdzujú a veria, že sú pravdivé. Cieľom validácie nie je preto snaha o prinavrátenie do reality ale pomoc pri vyplavení potlačených emócií. V rozmere, v ktorom rastie medzi dezorientovaným a validujúcim pracovníkom dôvera, sa odstraňujú pocity strachu a úzkosti. V konečnom dôsledku je vedomie veľmi dezorientovaného človeka znovu posilňované ľudskými hodnotami a zlepšujú sa aj jeho telesné a sociálne funkcie.

Fyzioterapia – rehabilitácia prijímateľov sociálnych služieb je v zariadení zabezpečovaná:

1. Individuálnu liečebnou telesnou výchovou na lôžku imobilného prijímateľa:

Individuálna telesná výchova pri lôžku prijímateľa sociálnej služby spočíva v pasívnom rozvíjaní dlhodobu ležiacich prijímateľov a v ich správnom polohovaní, čím sa predchádza vzniku dekubitov. U prijímateľov sociálnych služieb s neurodegeneratívnymi ochoreniami, u ktorých je prítomný extrapyramídový syndróm a dominuje svalová stuhnutosť, poruchy postoja a chôdze, tras končatín, aplikuje fyzioterapeut techniky za vyžitia propriorepcie.

2. Individuálnu liečebnou telesnou výchovou vo fyzioterapeutickej miestnosti mobilných a čiastočne mobilných prijímateľov:

Vo fyzioterapeutickej miestnosti sa využívajú rehabilitačné pomôcky a prístroje, ktoré slúžia na zlepšenie motoriky, zníženie bolestivosti, na zvýšenie svalovej sily a rozsahu pohyblivosti. Fyzioterapeutka pri práci využíva techniky klasickej a reflexnej masáže, mäkké techniky a cvičenie. Prijímateľ sociálnej služby nacvičuje sed, stoj ako i chôdzu. Pri fyzioterapii s prijímateľmi odborný personál využíva rôzne prístroje a pomôcky, akými sú masážne kreslo, masérsky pult, masážne loptičky a iné pomôcky na masírovanie, činky, fit lopty, rebriny, molitanový bazén, posilňovaciu vežu, stacionárny bicykel, podložky na cvičenie, závesnú hojdačku, bradlový chodník

a v neposlednom rade stropný zdvíhací systém slúžiaci na vertikalizáciu imobilných prijímateľov.

3. Skupinová liečebná telovýchova:

Fit lopty slúžia ako pomôcka pri skupinovom cvičení. Prijímateľom sociálnych služieb tieto cvičenia napomáhajú k správne držaniu tela, najmä pri problémoch s chrbticou. K zlepšeniu dýchania u prijímateľov dochádza pomocou dýchacej gymnastiky. Prijímatelia sociálnych služieb sa raz týždenne zúčastňujú metódou relaxácie.

4. Iné fyzioterapeutické metódy:

Pomocou uvoľňovacích masáží, techník Bazálnej stimulácie® a aplikovaním suchého tepla, sa navodzuje pocit uvoľnenia svalstva a celkovej relaxácie.

Pri prijímateľoch sociálnych služieb s diagnózami detská mozgová obrna, neurologické porucha a ťažké kombinované poruchy fyzioterapeutka využíva na normalizáciu svalového napätia základy z Bobath konceptu, čo je terapeutický rehabilitačný postup, ktorý vychádza z bežných denných aktivít klienta. Tieto bežné denné aktivity klienta sa cestou komplexnej terapie včleňujú do každodenného života klienta a využitím jeho vlastnej aktivity, rôznych techník a pomôcok sa dosahuje správne prevedenie pohybu.

V zariadení sa v rámci fyzioterapie využíva aj špeciálna Kabatova metóda, ktorá sa uplatňuje hlavne pri klientoch po cievnej mozgovej príhode na zlepšenie pohybu a senzibility.

V rámci práce fyzioterapeuta bolo v CSS EDEN uskutočnené sledovanie pohybovej aktivity u seniorov za účelom zistiť faktory ovplyvňujúce úroveň ich pohybovej aktivity. Na zhodnotenie úrovne pohybovej aktivity seniorov bol použitý Medzinárodný dotazník pohybovej aktivity – IPAQ (krátka forma). Na získanie dodatočných informácií o determinantoch pohybovej aktivity u seniorov bol použitý dotazník Tilburgov indikátor krehkosti – TFI doplnený o otázky vlastnej konštrukcie, ktoré špecifikovali a poskytovali podrobnejšie informácie o pohybovej aktivite a jej determinantoch a ich vzájomný vzťah. Sledovaný bol tiež štatisticky významný rozdiel úrovne syndrómu krehkosti, úroveň pohybovej aktivity v závislosti od pohlavia, používania kompenzačných pomôcok, od počtu diagnóz a od počtu krokov. V rámci tohto sledovania bola zaznamenaná významná úroveň pohybovej aktivity v počte krokov vzhľadom na počet diagnóz, používania kompenzačnej pomôcky a syndrómom bolesti. Tieto zistenia sú významné pre poskytovanie služieb v rámci fyzioterapie v zariadení sociálnych služieb a to od určovania cieľov, cez určovanie plánu aktivizačných činností až po následné vyhodnocovanie.

1.5.2 Individuálne plánovanie s programom sociálnej rehabilitácie

Po uplynutí doby adaptácie je v spolupráci s prijímateľom sociálnej služby vytvorený jeho **individuálny plán**, ktorého súčasťou je aj **program sociálnej rehabilitácie**. Obidva plány sa vypracovávajú na obdobie pol roka, po uplynutí ktorého sa vyhodnocujú. Na zostavení a hodnotení plánov sa podieľajú okrem prijímateľa a jeho kľúčového pracovníka aj ostatní odborní zamestnanci, ktorí sú členmi interdisciplinárneho tímu.

Cieľom plánu sociálnej rehabilitácie je udržiavať, podporovať a rozvíjať samostatnosť, nezávislosť a sebestačnosť prijímateľa sociálnej služby počas jeho pobytu v zariadení.

Individuálne psychologické poradenstvo predstavuje proces stretnutia prijímateľa sociálnej služby s psychologičkou zariadenia, ktorej profesionálna asistencia môže prijímateľovi pomôcť pri zvládaní jeho problémov, náročných životných situácií, psychických a somatických problémov. Cieľom je získanie hlbšieho porozumenia o sebe samom a o svojej situácii, ktoré prijímateľovi poskytne informácie dôležité k zlepšeniu schopnosti zvládať vlastný život.

Skupinové psychologické poradenstvo je metóda, ktorá k terapeutickým účelom využíva vzťahy a interakcie medzi členmi skupiny, alebo skupinovú dynamiku. Je vhodná zvlášť v situácii, kedy je problém, s ktorým sa prijímateľ sociálnej služby stretáva, súčasťou širšieho sociálneho kontextu. Skupina ponúka možnosť nazrieť do problému z viacerých uhlov, zvažovať rôzne prístupy a rôzne riešenia. Dokáže motivovať jednotlivca k vysokému nasadeniu, násobiť schopnosti a zručnosti.

V oboch prístupoch, t. j. pri individuálnej aj skupinovej práci s klientmi, kladú psychológovia dôraz na **partnerský prístup a spolurozhodovanie**.

Súčasťou liečebnej a sociálnej rehabilitácie je aj činnosťná terapia, ktorá je prijímateľom sociálnych služieb ponúkaná prostredníctvom **súboru terapeutických techník** inštruktormi sociálnej rehabilitácie a inštruktormi rozvoja pracovných zručností. Je primárne zameraná na aktivizáciu prijímateľov sociálnych služieb k zmysluplnej činnosti a k nadväzovaniu kontaktov. U časti prijímateľov sociálnych služieb je zameraná na obnovu pracovných schopností a začlenenia sa do pracovného procesu. Cieľom je dosiahnutie ich samostatnosti v čo najväčšej možnej miere vo všetkých smeroch a oblastiach života. Prijímatelia sociálnych služieb sú chápaní ucelene v ich sociálnom prostredí spolu so somatickými a psychickými zmenami zdravotného stavu.

V CSS EDEN pôsobia dvaja certifikovaní tréneri pamäte, ktorí k svojej práci využívajú metódy - -tréning pamäti a kognitívne tréningy. **Tréning pamäti** je zameraný na aktiváciu a rozšírenie krátkodobej pamäti. Využíva sa hlavne u seniorov a klientov, ktorí majú problémy s pamäťou. Pri tréningoch je často využívaná mnemotechnická metóda LOCI, ktorá je postavená na vytváraní tzv. mentálnej cesty, čo je rad za sebou logicky nasledujúcich predmetov v známom prostredí.

Kognitívne tréningy sú určené pre klientov s poruchami pamäti, klientov trpiacich Alzheimerov chorobou a inými. Cieľom tohto tréningu je stimulácia, aktivácia dlhodobej pamäte, udržanie pozornosti, koncentrácia, podpora komunikácie, hovorenie, porozumenie reči, písanie a čítanie. Náplňou tréningu je koncentračné pohybové cvičenia, cvičenia na udržanie a podporu pozornosti, cvičenie na dlhodobú pamäť.

V rámci **rozvoja pracovných zručností** sú v CSS EDEN veľmi obľúbené práce s drevom a práca v záhrade, s ktorou je prepojená aj kulinoterapia, nakoľko klienti často pripravujú rôzne kulinárske pochúťky práve zo surovín, ktoré si sami vypestovali. Od roku 2022 k pestovateľským prácam v záhrade pribudli aj chovateľské práce v podobe chovu sliepok, ktoré úspešne pokračovali aj v roku 2023.

Inštruktori sociálnej rehabilitácie a sociálni pracovníci v odbornej spolupráci so psychológom zariadenia a pod terapeutickou externou supervíziou, využívajú v našom zariadení **prvky špecifických terapií v sociálnej rehabilitácii, ako sú prvky arteterapie, artefiletiky, biblioterapie, animoterapie, muzikoterapie a iné.**

Cieľom práce s **prvkami arteterapie** nie je vytvoriť umelecké dielo, ale rozvíjať tvorivosť a spontánny prejav prijímateľov a tiež rozvíjať ich schopnosť komunikovať neverbálnymi cestami. Prínos práce s prvkami arteterapie pre prijímateľov sociálnych služieb v našom zariadení je najmä v možnosti vyjadriť svoje vnútorné prežívanie a možnosť relaxovať tvorením. Napomáha k vytvoreniu pevnejšieho a na pocity dôvery založeného vzťahu medzi prijímateľom a zamestnancami, ktorí prvky arteterapie pri práci s prijímateľmi využívajú. Vznikajú tak hodnotné originálne diela, ktoré zrkadlia ich autenticnosť, silu prežitku, zaujatie, imagináciu. Práca s prvkami arteterapie je využívaná u prijímateľom sociálnych služieb najmä s ochorením DMO, Alzheimerovou demenciou a pri

depresívnych stavoch. V podmienkach zariadenia CSS EDEN arteterapeutické techniky vykonávajú vyškolení zamestnanci a psychologička zariadenia.

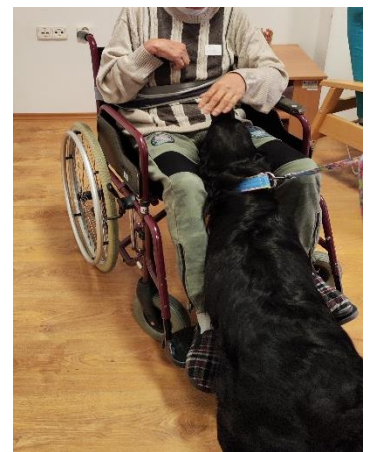
Artefiletika je koncepcia, ktorá využíva výchovu umením na komplexný rozvoj ľudskej osobnosti po stránke intelektuálnej, emočnej a sociálnej. Ide predovšetkým o ich vhodné prepojenie, ktoré nastáva v procese reflexie a následnom dialógu. V našom zariadení pracujeme s prvkami artefiletiky a využívame najmä metódu kooperatívneho učenia sa uplatňovaním práce v skupine, individuálne i spoločným riešením úloh, stanovením si rolí v skupine. Prostredníctvom **komunikačnej otvorenosti** sa prijímatelia sociálnych služieb učia vyjadrovať vizuálne obraznými prostriedkami, vnímať, rozpoznávať a používať ich prvky, napríklad línie, tvary, farby. S podporou inštruktora hľadajú a objavujú, ako najlepšie vyjadriť to, čo si myslia, cítia a prežívajú, vnímajú interpretácie druhých, porovnávajú ich so svojimi skúsenosťami.

Práca s prvkami artefiletiky prebieha v štyroch fázach:

1. **rozohrievacia aktivita – ľadolamky**, hry na navodenie psychickej pohody,
2. **výtvarná aktivita**, ktorá je zameraná na aktuálnu nosnú tému, provokujúcej skupinu k sebareflexii i reflexii,
3. **reflektívny dialóg**, ktorého cieľmi sú:
  - ❖ poskytnúť PSS príležitosť vypovedať o svojich pocitoch a zážitkoch z výrazovej hry,
  - ❖ rozširovať emočný register nielen prostredníctvom zážitku, ale aj prostredníctvom hľadania adekvátneho pomenovania pocitov a porovnaním s pocitmi ostatných,
  - ❖ riešiť problémové situácie,
  - ❖ komunikovať – kultivovane prejavovať emócie, názor, poskytnúť konštruktívnu spätnú väzbu.
4. **uzatvárajúca aktivita**, ktorej funkciou je upokojenie a príprava na prechod do diania mimo artefiletického pôsobenia.

Hlavným cieľom **biblioterapie** je revitalizácia, resocializácia a celkový rozvoj osobnosti. Pri jej základoch stojí presvedčenie, že kniha môže priaznivo ovplyvniť správanie prijímateľov sociálnych služieb. Účelom biblioterapie nie je bojovať priamo s ochorením, ale dopomôcť prijímateľovi sa s ním vyrovnáť. Mala by ho podnietiť a povzbudiť k aktívnemu spôsobu života aj napriek obmedzeniu, ktoré ho postretlo. V zariadení, na žiadosť prijímateľov sociálnych služieb, vznikol biblioterapeutický krúžok, kde majú možnosť diskutovať o prečítaných tituloch a prezentovať vlastné autorské práce.

Animoterapia využíva prítomnosť a kontakt prijímateľov sociálnych služieb so zvieratami na terapeutické, edukačné a motivačné účely. Pri animoterapii sa uplatňuje prirodzený kladný vzťah človeka k zvieratám. V našom zariadení využívame pravidelne metódu animoterapie – **canisterapiu**, ktorá využíva pozitívne pôsobenie psa na fyzickú, psychickú a sociálnu pohodu človeka. Uplatňuje sa hlavne ako pomocná psychoterapeutická metóda v situáciách, keď iné metódy nemožno

použiť, alebo nie sú účinné. Kládne dôraz na riešenie psychologických, citových a sociálno-integračných problémov. Pôsobenie na fyzické zdravie človeka je u canisterapie druhotné, motivuje k rehabilitácii a povzbudzuje imunitu prostredníctvom psychiky. V podmienkach CSS EDEN tiež využívame každodenný kontakt klientov s vtáctvom, ktoré je priamo chované vo voliére pri budove zariadenia a tiež v podobe chovu sliepok v priestoroch záhrady pri telocvični.

Využívaním **prvkov muzikoterapie** pri práci s prijímateľmi sociálnych služieb je pomocou zvukov priaznivo ovplyvňovaný ich psychický a fyzický stav. Tóny a ich spájanie do celkov podľa

istých hudobných a psychických zákonitostí sú neverbálnym komunikačným a relaxačným médiom, ktoré nesú v sebe informácie s diagnostickým a terapeutickým významom.

Kulinoterapia je terapia varením a je to jedna z alternatívnych pracovných terapií a zároveň aj forma reminiscenčnej terapie. Prostredníctvom varenia, pečenia a pripravovania rôznych jedál si prijímatelia sociálnych služieb pripomínajú a oživujú minulé zážitky aj prostredníctvom rôznych predmetov, ktorými sú vybavené kuchynky, špeciálne určené na vykonávanie kulinoterapie. Pri mladších vekových kategóriách sa využíva táto metóda ako prostriedok k postupnému osamostatňovaniu a zvyšovaniu sebavedomia.

Relaxácie a relaxačné techniky sú vhodné pri zvládaní úzkosti a pri predchádzaní depresívnych stavov prijímateľov sociálnych služieb. Metódou relaxácie je rovnako možné pozitívne ovplyvňovať mnohé zdravotné problémy prijímateľov. V hlbokom relaxačnom stave sa dáva do pohybu aj samoliečiaci proces u prijímateľa sociálnych služieb.

Edukácie sú techniky, ktorých cieľom je vybaviť prijímateľov sociálnych služieb adekvátnym množstvom poznatkov, zručností a návykov tak, aby boli schopní zapojiť sa do spoločenského života a žiť im primeraný kvalitný život. Odborní zamestnanci sa zameriavajú najmä na edukáciu v oblasti ľudských práv a slobôd, prejavy a obmedzenia vlastného ochorenia, na prevenciu sociálno-patologických javov, ako je fajčenie, alkoholizmus, užívanie rôznych návykových látok, prevenciu šikanovania a agresivity.

Snoezelen MSE je multifunkčná metóda, ktorá sa realizuje v obzvlášť príjemnom a upravenom prostredí pomocou svetelných a zvukových prvkov, vôní a hudby, pričom jej cieľom je vyvolanie zmyslových pocitov. Je určená najmä pre osoby s vývinovými poruchami, s mentálnym, telesným alebo viacnásobným postihnutím, s poruchou autistického spektra, poruchami správania a učenia, s psychickými poruchami, traumatickým poranením mozgu a pre ľudí s demenciou.

V CSS EDEN pracujú dvaja certifikovaní zamestnanci s psychoterapeutickou metódou využívajúcou biologickú spätnú väzbu **BIOFEEDBACK** a **NEUROFEEDBACK**.

Biofeedback je použitie prístrojovej techniky na zobrazenie psychofyziologických procesov, ktoré si jedinec obvykle neuvedomuje, a ktoré môže dostať pod vôľovú kontrolu. Meranie psychofyziologických funkcií predstavuje objektívny pohľad na činnosť nervového systému, hlavne jeho autonómnej časti, ktorá je najviac ovplyvnená záťažou a stresom. Tento stres aktivizuje sympatickú vetvu autonómneho nervového systému, čo dlhodobo vedie k podráždenosti, plytkému a rýchlemu dýchaniu, problémom s trávením, napätiu svalov, únave, bolesti hlavy, poteniu, chladným končatinám...Pomocou moderného biofeedbackového prístroja sa odmerajú fyziologické veličiny ako sú dýchanie, pulz, teplota, kožná vodivosť a svalové napätie v reálnom čase, zistí sa stresový profil klienta, teda zhodnotí sa jeho typický vzorec reaktivity počas stresu a zotavenie sa po strese a tréningom sa jeho účinok minimalizuje.

EEG biofeedback, označovaný tiež ako neurofeedback, je psychologicko-medicínska metóda, ktorá umožňuje reguláciu mozgovej aktivity pomocou špeciálneho počítačového programu. Mozgová aktivita sa zobrazuje do parametrov počítačovej hry, ktoré podávajú spätnú informáciu o aktuálnom ladení či rozladení mozgových vln. Žiaduca aktivita mozgu je posilňovaná tak dlho, kým si klient spôsob regulácie zapamätá a osvojí. Inak povedané, takto je možné jednoduchou a hravou formou ovládať svoje zdravie a výkony pomocou signálov z vlastného tela. Metóda je v súčasnosti rozšírená po celom svete a využíva sa pre široký okruh problémov.

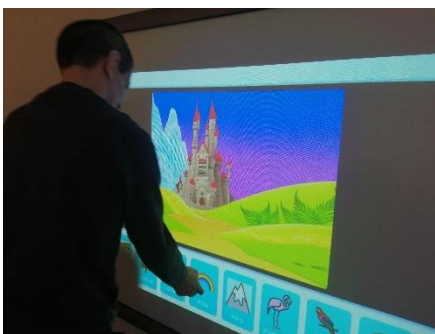

Pri tréningu nejde len o použitie prístrojovej metódy, ale o komplexný a individuálny prístup ku každému klientovi, vrátane jeho edukácie a priebežného prispôsobovania tréningových cieľov podľa dosiahnutých výsledkov. Tréning je preto realizovaný individuálne a vždy vychádza zo základného posúdenia každého klienta. Jedno sedenie trvá približne 40 – 50 minút. Počet tréningov je individuálny, závisí na ciele, ktorý je potrebné dosiahnuť, na závažnosti problému, či na veku.

V roku 2023 bolo realizovaných:

- 11 posúdení celkového stresového profilu,
- 12 tréningov dýchania (rýchlosť dýchania, zmena pomeru abdominálneho a hrudného dýchania),
- 10 tréningov kožnej vodivosti,
- 36 tréningov HRV – variability srdcovej frekvencie,
- 10 tréningov EMG – svalového napätia,
- 3 tréningov teploty.

Augmentatívna a alternatívna komunikácia (AAK) je metóda, ktorá sa pokúša kompenzovať (dočasne alebo natrvalo) poškodenie alebo handicap osobám s ťažko narušenou komunikačnou schopnosťou, predovšetkým u klientov s ťažkým telesným, mentálnym alebo kombinovaným postihnutím. Podporuje existujúce, ale nepostačujúce komunikačné schopnosti, a to hovorenej, písanej, alebo vo forme gest.

V CSS EDEN je využívaný IT systém AAK **GRID 3/SK**, čo je komplexné softvérové riešenie AAK v slovenskom jazyku. Tento IT systém obsahuje funkcie a vlastnosti umožňujúce premenu textu a symbolov do reči, čím umožňuje prijímateľovi sociálnej služby

komunikovať s okolím pomocou hlasového výstupu. Tento program je možné využívať aj pre rozvoj kognitívnych funkcií, nakoľko umožňuje aj interaktívne učenie. Tento program je využívaný u klientov, u ktorých v dôsledku zdravotného postihnutia došlo ku komunikačnej poruche a nie sú schopní komunikovať hovorenou rečou alebo hovoria len vo veľmi obmedzenej miere.

Prijímateľom sociálnych služieb zariadenie ponúka okrem vyššie uvedených terapií aj rôzne voľnočasové aktivity podľa ich individuálnych záujmov: Ide hlavne o športové aktivity, ako je futbal, florbal, plávanie, bicyklovanie.

2. Prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb

Aj v roku 2023 sa Centrum sociálnych EDEN zameralo hlavne na skvalitňovanie a rozširovanie svojich služieb. Pozornosť bola zameraná hlavne na oblasti stabilizácie personálnych zdrojov a bezpečnosť ochrany zdravia pri práci s imobilnými a ťažko mobilnými prijímateľmi sociálnych služieb.

MPSVR SR nám boli schválené finančné prostriedky na zabezpečenie potrieb:

- **Dotácia na stabilizačný príspevok** - dotácia bola poskytnutá z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky vybraným poskytovateľom sociálnych služieb na podporu humanitárnej pomoci. Účelom poskytnutia stabilizačného príspevku zo strany zamestnávateľa zamestnancom je predísť, resp. zmierniť fluktuáciu zamestnancov (zdravotníckych pracovníkov, opatrovateľov a ďalších odborných zamestnancov zariadení sociálnych služieb podmienených odkázanosťou) a podporiť ich zotrvanie v pracovnom pomere u doterajšieho zamestnávateľa, a to počas doby najmenej troch po sebe nasledujúcich rokov. Poskytnutá výška dotácie bola v sume 97 000 Eur.

- **Dotácia na podporu rozvoja sociálnych služieb** – dotácia bola poskytnutá z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Predmetom dotácie bol nákup materiálno-technického vybavenia, v našom prípade nákup vstávacej a zdvíhacej pomôcky Sara Flex v sume 5 143 Eur. Poskytnutá výška dotácie bola v sume **4 000 Eur**. Sumu **444 Eur** nám poskytol Žilinský samosprávny kraj zvyšnú časť výdavkov sme si hradili z vlastných zdrojov.

CSS EDEN sa zapojilo do **Grantového programu Opora 2023 Nadácie SPP**, z ktorého sa podarilo získať finančný príspevok vo výške **400 Eur**. Finančný príspevok bol použitý na zakúpenie **CNC laserovej gravírovačky**

pre konkrétneho prijímateľa sociálnej služby, ktorá pomáha realizovať aktivity vedúce k podpore rozvoja praktických zručností klienta. Celková suma

CNC laserovej gravírovačky bola **400 Eur**.

V rámci skvalitnenia poskytovaných služieb sa zariadeniu podarilo zrekonštruovať 4 kúpeľne.

Rekonštrukciu kúpeľní realizovala firma RENKO Ľudovít, ktorá bola financovaná z vlastných prostriedkov organizácie v sume **13 494,47 Eur**.

Z vlastných zdrojov si zariadenie zakúpilo **prístroj na dekontamináciu**

a redukciu nebezpečného zdravotníckeho odpadu v sume **15 645 Eur**, ktorý je určený na dekontamináciu nebezpečného zdravotníckeho odpadu a zároveň k redukcii jeho objemu.

Rovnako z vlastných zdrojov zariadenie zakúpilo **pasívny vakový – vaňový zdvihák pre imobilných so sieťovým**

kúpacím vakom v sume **6 534 Eur**, ktorý zabezpečuje bezpečnú a kvalitnú manipuláciu s prijímateľom sociálnej služby a zároveň uľahčuje pracovné podmienky pre ošetrovateľský personál

Z vlastných zdrojov boli tiež zakúpené 3 počítačové zostavy s príslušenstvom **HP PRODESK** v sume **951,00 Eur**, jedna farebná tlačiareň značky **CANON** v hodnote **383,60 Eur**, jedna čierno-biela laserová tlačiareň značky **HP Laser Jet Pro** v hodnote **213,30 Eur** a jeden notebook značky **HP 14 S** v sume **639,00 Eur**.

Na zabezpečenie chodu prevádzky počas celého roka CSS EDEN disponovalo s financiami z bežných prostriedkov. V dodávateľsko-odberateľských vzťahoch zariadenie pracovalo na základe prieskumu trhu, prípadne z už uzatvorených rámcových zmlúv centrálne vysúťažných komodít zriaďovateľom.

3. Štruktúra prijímateľov sociálnych služieb

CSS EDEN za obdobie od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023 prijalo 4 nových prijímateľov sociálnych služieb. Z uvedeného počtu novoprijatých prijímateľov boli všetci 4 prijímatelia sociálnych služieb prijatí do špecializovaného zariadenia.

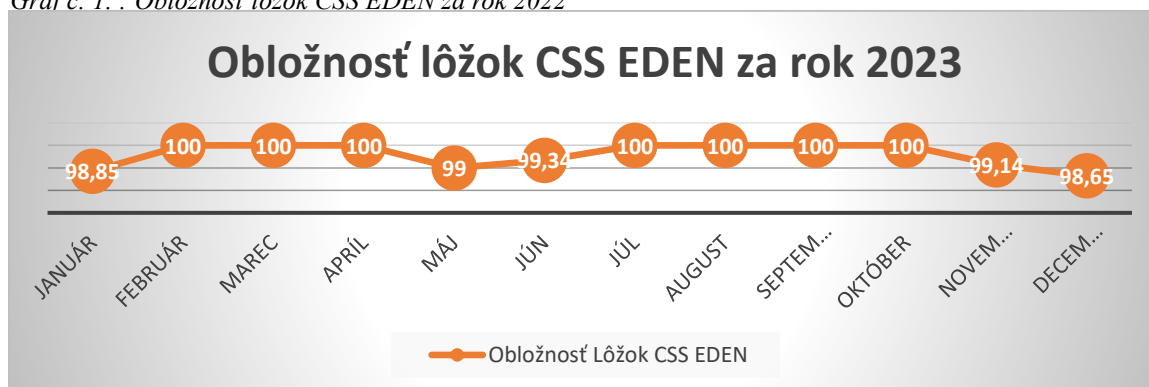
Z celkového počtu 79 prijímateľov sociálnych služieb k 31. decembru 2023 bolo v domove sociálnych služieb umiestnených 40 mužov a v špecializovanom zariadení 39 mužov.

Tabuľka č. 7. : Obložnosť lôžok CSS EDEN za rok 2023

Mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Počet klientov	80,06	81,00	81,00	81,00	80,19	80,47	81,00	81,00	81,00	81,00	80,30	79,90
Kapacita	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00
Obložnosť (%)	98,85	100,00	100,00	100,00	99,00	99,34	100,00	100,00	100,00	100,00	99,14	98,65

Zdroj: Vlastné spravovanie

Graf č. 1. : Obložnosť lôžok CSS EDEN za rok 2022

Zdroj: Vlastné spracovanie

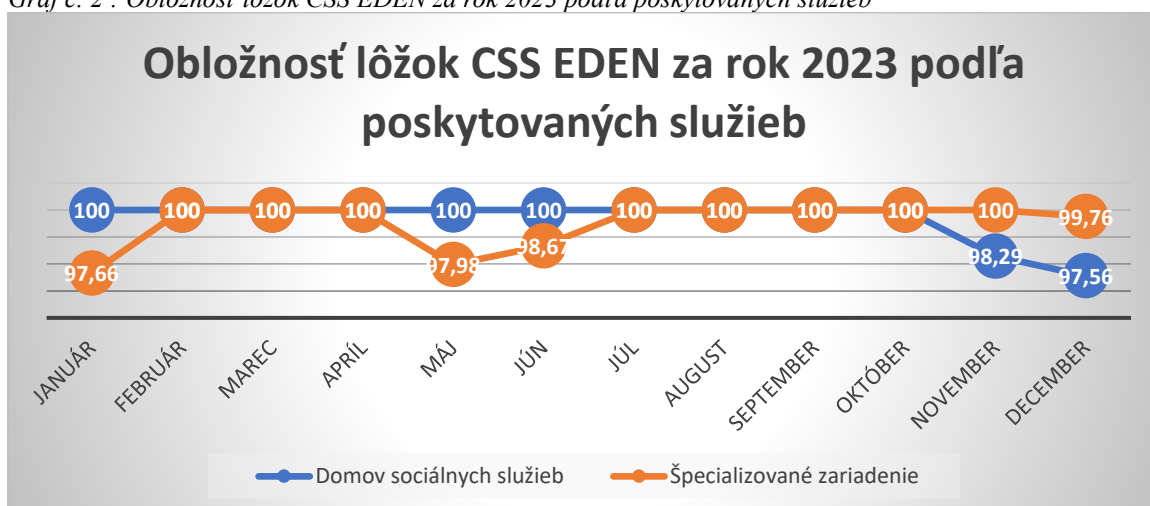
Tabuľka č. 8. : Obložnosť lôžok CSS EDEN za rok 2023 podľa poskytovaných služieb

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Počet klientov	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	40,30	40,00
Domov sociálnych služieb - kapacita	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00
Obložnosť (%)	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	98,29	97,56
Počet klientov	39,06	40,00	40,00	40,00	39,19	39,47	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	39,90
Špecializované zariadenie - kapacita	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00
Obložnosť (%)	97,66	100,00	100,00	100,00	97,98	98,67	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	99,76

Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf č. 2 : Obložnosť lôžok CSS EDEN za rok 2023 podľa poskytovaných služieb

Zdroj: Vlastné spracovanie

Počas roka 2023 bolo poskytovanie sociálnych služieb v CSS EDEN ukončené piatim prijímateľom sociálnych služieb, z toho štyrom z dôvodu úmrtia a jednému na vlastnú žiadosť, resp. na žiadosť súdom ustanoveného opatrovníka. Z tohto počtu prijímateľov sociálnych služieb, ktorým bolo v roku 2023 ukončené poskytovanie sociálnej služby, bol jeden z domova sociálnych služieb a štyria zo špecializovaného zariadenia.

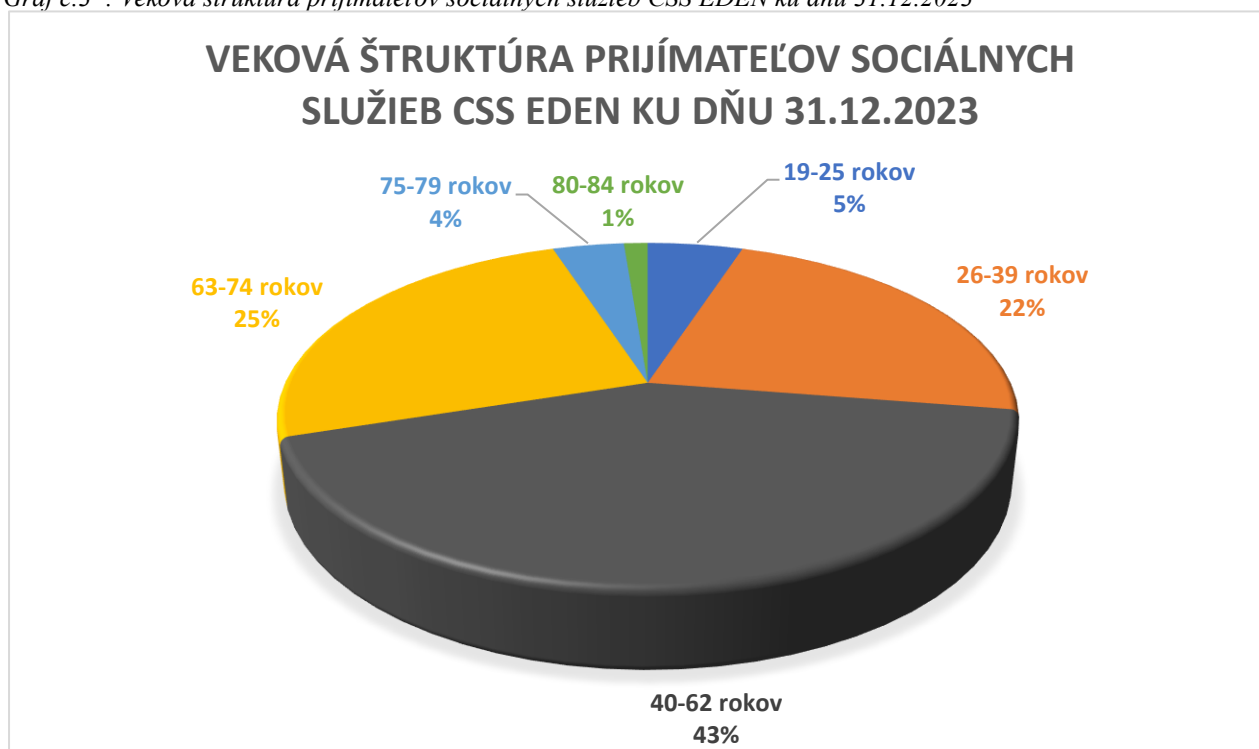
Cieľovou skupinou prijímateľov sociálnych služieb v CSS EDEN sú dospelé fyzické osoby všetkých vekových kategórií – prijímatelia, ktorí vzhľadom na svoj zdravotný stav potrebujú pomoc, podporu, starostlivosť a dohľad takou formou a v druhu sociálnej služby, ktorú poskytuje zariadenie. Veková štruktúra prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN ku dňu 31.12.2023 bola od 19 rokov do 81 rokov. Vekový priemer prijímateľov sociálnych služieb ku koncu roka 2023 bol v domove sociálnych služieb 46,00 rokov, v špecializovanom zariadení 59,3 roka a celkovo v CSS EDEN 52,6 rokov.

Tabuľka č.9 : Veková štruktúra prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN ku dňu 31.12.2023

	DSS	ŠZ	spolu
15-18 rokov	0	0	0
19-25 rokov	4	0	4
26-39 rokov	13	5	18
40-62 rokov	18	16	34
63-74 rokov	5	15	20
75-79 rokov	0	3	3
80-84 rokov	0	1	1
85-89 rokov	0	0	0
nad 90 rokov	0	0	0

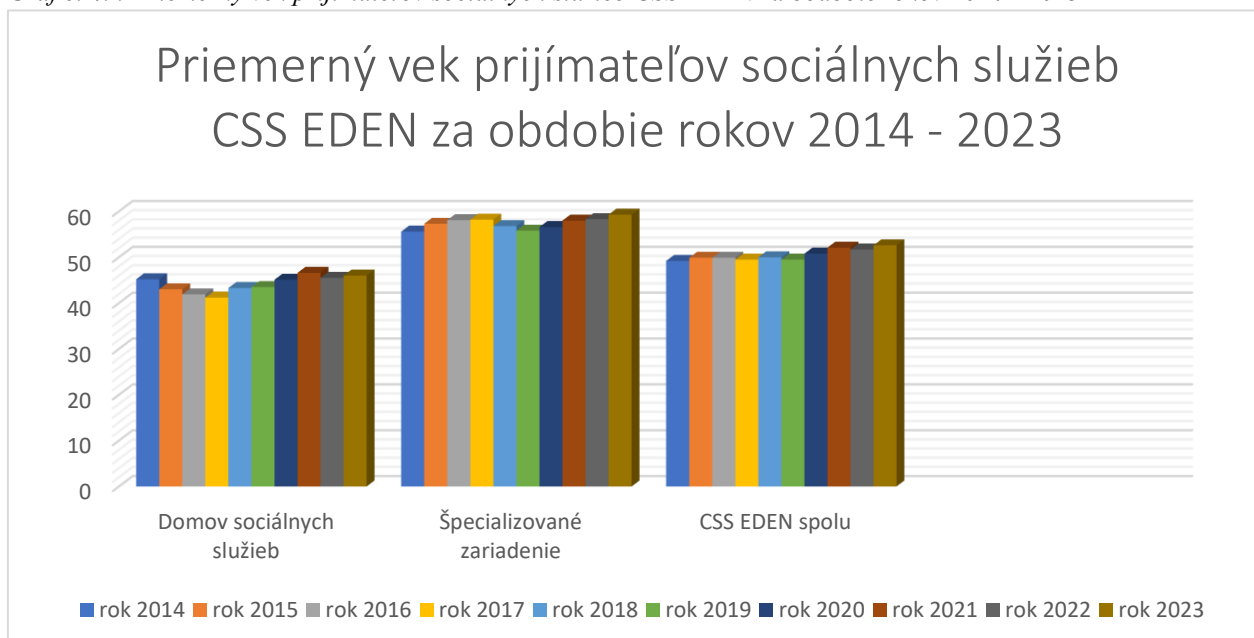
Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf č.3 : Veková štruktúra prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN ku dňu 31.12.2023

Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf č. 4. : Priemerný vek prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN za obdobie rokov 2014 - 2023

Zdroj: Vlastné spracovanie

Pomerne výraznú skupinu prijímateľov sociálnych služieb tvoria prijímatelia sociálnych služieb s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony alebo prijímatelia sociálnych služieb, ktorí sú úplne pozbavení spôsobilosti na právne úkony. Takýto zásah do práv prijímateľov sociálnych služieb nesmie byť chápaný ako možnosť rozhodovať za nich vo všetkých sférach života, ale ako nástroj na

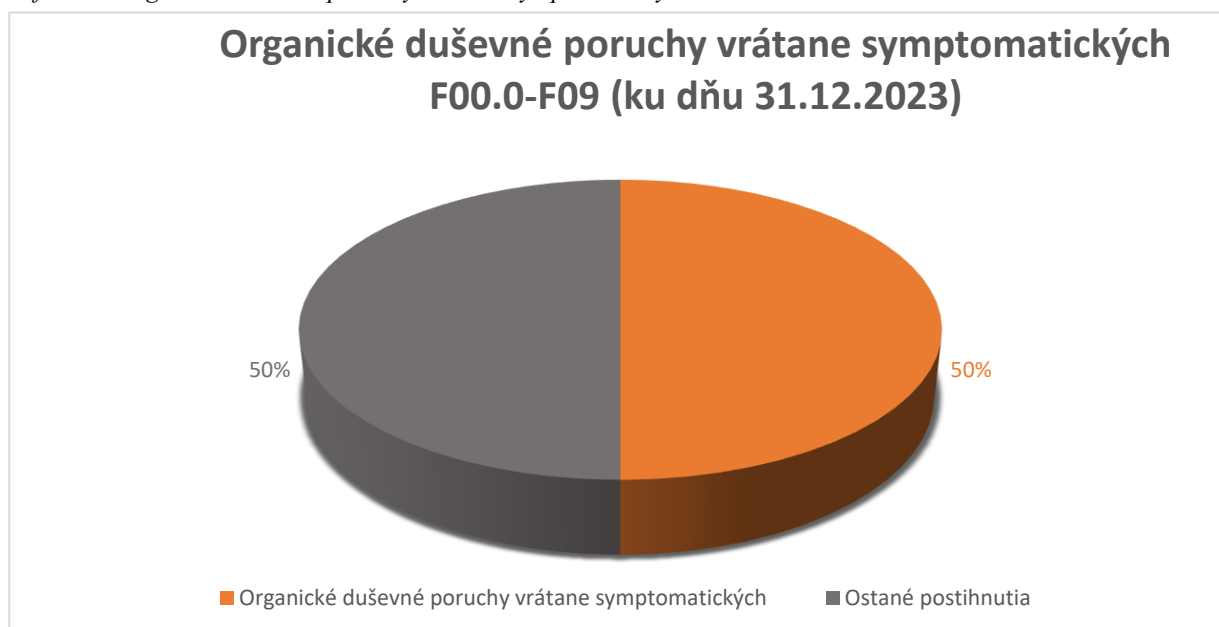

ochranu práv a právom chránených záujmov prijímateľov sociálnych služieb v súvislosti s ich telesným, duševným a mentálnym handicapom. Aj prijímatelia sociálnych služieb pozbavení spôsobilosti na právne úkony disponujú spôsobilosťami v rôznych sférach života, preto sú podporovaní v rozhodovaní vo veciach bežného života, vo vyjadrovaní svojho názoru a pokiaľ je to možné vzhľadom k zdravotnému stavu, aj v podávaní žiadostí o prinavrátenie spôsobilosti na právne úkony v rámci sociálneho poradenstva.

Na úseku zdravotno-opatrovateľskej starostlivosti je zabezpečovaná ošetrovateľská a opatrovateľská starostlivosť o prijímateľov sociálnych služieb s viacnásobnými ochoreniami a postihnutiami. Dochádza k prelínaniu sa viacerých ochorení a postihnutí a preto sú vybrané najčastejšie sa vyskytujúce psychiatrické a neurologické diagnózy v zariadení CSS EDEN (podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb) na porovnanie ich výskytu oproti ostatným ochoreniam a postihnutiam v zariadení.

Medzi veľkú skupinu postihnutí vyskytujúcu sa u prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN patrí skupina diagnóz zahrnutých do Organických duševných porúch vrátane symptomatických, označenie podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb F00.0-F09.

Graf č. 5. : Organické duševné poruchy vrátane symptomatických F00.0 – F09

Zdroj: Vlastné spracovanie

Medzi často sa vyskytujúce diagnózy v rámci Organických duševných porúch vrátane symptomatických v CSS EDEN sú demencie rôzneho stupňa a etiológie, označenie podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb F00.0-F03.

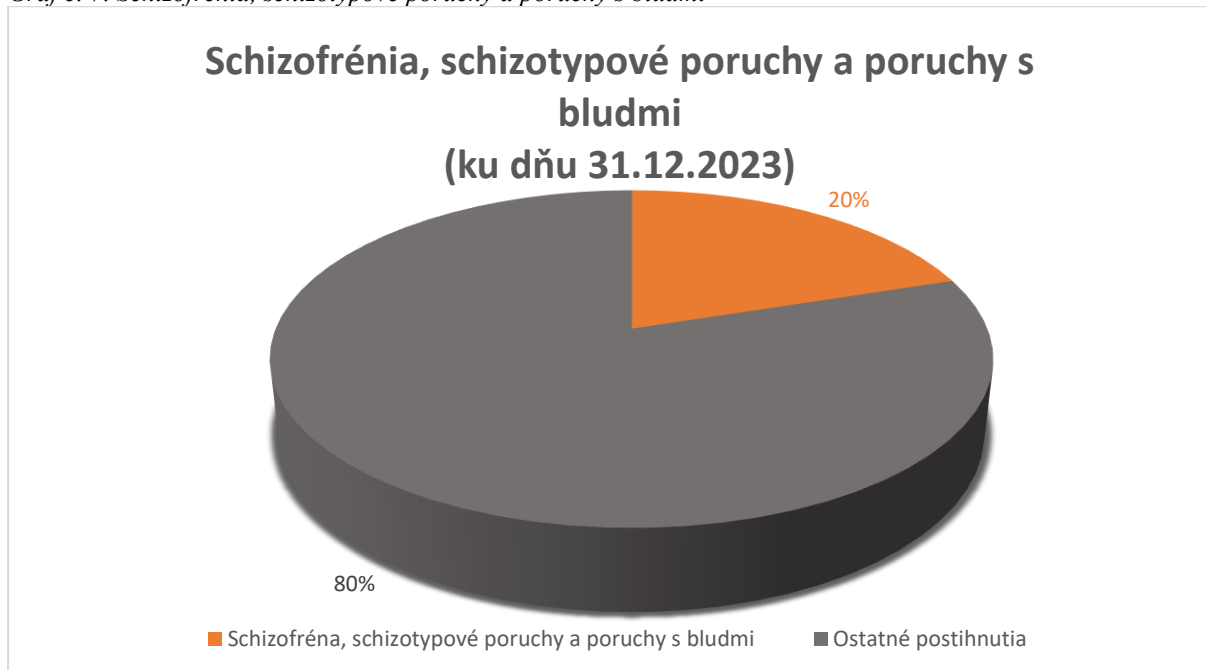
Graf č. 6: Demencie rôzneho stupňa a etiológie v skupine Organických duševných porúch vrátane symptomatických

Zdroj: Vlastné spracovanie

Medzi najčastejšie sa vyskytujúce psychické poruchy medzi prijímateľmi sociálnych služieb CSS EDEN patrí skupina diagnóz Schizofrénia, schizotypové poruchy a poruchy s bludmi, označenie podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb F20.0-F29.

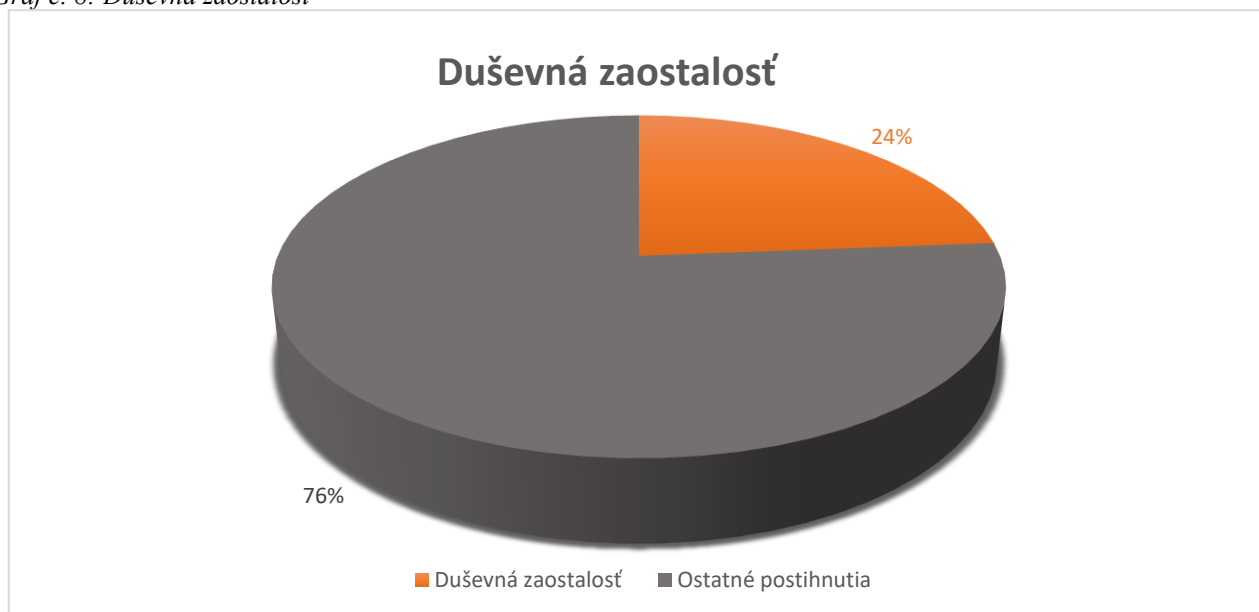
Graf č. 7: Schizofrénia, schizotypové poruchy a poruchy s bludmi

Zdroj: Vlastné spracovanie

Poslednou počtom výraznejšou skupinou postihnutí vyskytujúcich sa medzi prijímateľmi sociálnych služieb CSS EDEN je Duševná zaostalosť, označenie podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb F70.0-F79.

Graf č. 8: Duševná zaostalosť

Zdroj: Vlastné spracovanie

4. Personálne podmienky a organizačná štruktúra poskytovateľa sociálnych služieb

CSS EDEN plní kritériá v zmysle zákona o sociálnych službách a zákona o inšpekcii v sociálnych službách.

Personál CSS EDEN je vyškolený v oblasti základných ľudských práv a aktívne ich aplikuje pri poskytovaní sociálnej služby:

- CSS EDEN postupuje v zmysle prijatého procesu implementácie základných ľudských práv a slobôd, zabezpečuje dostupnosť determinujúcej dokumentácie pre zamestnancov aj prijímateľov sociálnych služieb v zariadení a priebežne aktualizuje dokument o určení opatrení pre dodržiavanie ľudských práv a slobôd.
- Školenia zamestnancov k postupom, pravidlám a podmienkam dodržiavania základných ľudských práv a slobôd sú súčasťou adaptačného procesu novoprijatého zamestnanca. S Etickým kódexom je zamestnanec oboznámený pri uzatváraní pracovnej zmluvy a je aj súčasťou interného školenia realizovaného psychológom zariadenia. V roku 2023 si interným školením prešli **4 zamestnanci**. **Téma dodržiavania základných ľudských práv a slobôd v špecifických podmienkach poskytovateľa sociálnych služieb s ohľadom na konkrétne individuálne prípady bola aj v roku 2023 súčasťou pravidelných supervíznych stretnutí.**

Centrum sociálnych služieb EDEN má vypracovanú štruktúru zamestnancov a počet pracovných miest, ktorý zodpovedá strategickej vízii, poslaniu a cieľu organizácie, druhu poskytovaných služieb a z toho vyplývajúcich odborných, obslužných a ďalších činností, počtu a štruktúre prijímateľov sociálnych služieb.

Kvalifikačné požiadavky na zamestnancov zariadenia, ich povinnosti a kompetencie sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, aby zamestnanci boli schopní zabezpečiť naplnenie individuálnych potrieb prijímateľov sociálnych služieb.

K 31.12.2023 v zariadení zabezpečovalo odborné a prevádzkové činnosti 53 zamestnancov, z toho 44 žien a 9 mužov. Poskytovateľ neprekročil maximálny počet prijímateľov sociálnych služieb na jedného zamestnanca a dodržal minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov. K 31.12.2023 bolo v CSS EDEN zamestnaných 53 zamestnancov a 79 prijímateľov sociálnych služieb.

Výkon práce a odmeňovanie zamestnancov domova sociálnych služieb a špecializovaného zariadenia sa riadi príslušnými ustanoveniami zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov, zákonom č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme a zákonom č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov.

Členenie zamestnancov podľa funkcií upravuje Organizačný poriadok a Organizačná štruktúra zariadenia. CSS EDEN sa organizačne člení na 5 úsekov, ktoré riadia vedúci úsekov.

V roku 2023 rekondičný pobyt absolvovali zamestnanci v Kúpeľoch Trenčianske Teplice v celkovej cene **2 083,80 Eur** (cena na jedného zamestnanca **349,20 Eur/ 6 nocí**). Zamestnanci taktiež využili aj možnosť zúčastniť sa na rekreačných pobytoch v celkovej sume **6 178,80Eur / 24 osôb**.

V zariadení CSS EDEN pracovali v roku 2023 2 zamestnanci ZŤP a 1 zamestnanec poberal invalidný dôchodok.

Tabuľka č. 10: Štruktúra zamestnancov CSS EDEN ku dňu 31.12.2023

Riaditeľ CSS EDEN	1	1	
Úsek riaditeľa	3	Manažér kvality v sociálnych službách	1
		Psychológ	2
Ekonomický úsek	4,5	Ekonom	1
		Projektový manažér - hospodára	1
		Personalista - mzdár	1
		Vodič - údržbár	1,5
Úsek sociálnych služieb	8,5	Sociálny pracovník – koordinátor	1
		Sociálny pracovník	2
		Vedúca inštruktorka sociálnej rehabilitácie	1
		Inštruktor sociálnej rehabilitácie	3
		Inštruktor rozvoja pracovných zručností	1
		Vodič-údržbár/Inštruktor rozvoja pracovných zručností	0,5
Úsek zdravotno-opatrovateľskej starostlivosti	27	Vedúca sestra	1
		Sestra	4
		Praktická sestra	3
		Fyzioterapeut	1
		Vedúca opatrovateľka	1
		Opatrovateľ	16
Hygienicko-prevádzkový úsek	9	Denná sestra	1
		Upratovačka	4
		Pomocná sila vo výdajni jedál	3
		Zamestnanec práčovne	2

Zdroj: Vlastné spracovanie

CSS EDEN prijíma a zaškoľuje zamestnancov v súlade so všeobecnými právnymi predpismi a rozhodujúcim kritériom pre výber na danú pracovnú pozíciu je odborná kvalifikovanosť a osobnostné predpoklady zamestnanca.

V priebehu roka 2023 zariadenie postupne prijalo do pracovného pomeru 13 zamestnancov z toho 1 zamestnankyňa na zastupovanie počas čerpania rodičovskej dovolenky.

V roku 2023 CSS EDEN ukončilo pracovný pomer s 12 zamestnancami :

- s 6 zamestnancami bol ukončený pracovný pomer dohodou,
- s 2 zamestnancami bol ukončený pracovný pomer v skúšobnej dobe,
- 2 zamestnanci ukončili pracovný pomer dohodnutý na dobu určitú,
- 2 zamestnanci ukončili pracovný pomer z dôvodu odchodu do starobného dôchodku.

Adaptačný proces nových zamestnancov

Počas adaptačného procesu je poskytované novým zamestnancom zaškoľovanie v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a je vypracovaný individuálny plán zaškolenia a

adaptačného procesu, jeho priebežné a záverečné hodnotenie. Vedúci zamestnanec prideluje novoprijatému zamestnancovi skúseného zamestnanca, ktorý ho v tomto procese sprevádza. Výsledkom hodnotenia adaptačného procesu je rozhodnutie o zotrvaní zamestnanca v pracovnom pomere po skúšobnej dobe, rozhodnutie o prípadnom predĺžení zaškoľovacieho procesu alebo o ukončení pracovného pomeru s novoprijatým zamestnancom. V roku 2023 bolo výsledkom hodnotenia adaptačného procesu vedúcimi pracovníkmi zotrvanie 9 zamestnancov po skúšobnej dobe v pracovnom pomere na dobu určitú a 1 zamestnancovi bol ukončený pracovný pomer počas skúšobnej doby. O ukončení pracovného pomeru počas trvania skúšobnej doby požiadal 1 zamestnanec a 3 zamestnanci boli ku dňu 31.12.2023 v skúšobnej dobe s neukončeným adaptačným procesom.

CSS EDEN realizuje v súlade so stanovenými cieľmi a poslaním organizácie zvyšovanie odbornej spôsobilosti zamestnancov. Na základe ročného plánu vzdelávania v roku 2023 zamestnanci absolvovali vzdelávanie na základe:

- legislatívnej požiadavka/periodickej potreby a zмене legislatívy,
- požiadavky vyplývajúcej z odborných postupov,
- plnenie strategického cieľa,
- plnenia požiadavky zamestnanca/osobného cieľa,
- ostatné vzdelávanie vyplývajúce zo zavedenia nových pracovných postupov a požiadaviek zriaďovateľa.

Tabuľka č. 11 : Prehľad vzdelávania zamestnancov CSS EDEN v roku 2023

	Názov školenia	Počet preškolených zamestnancov	Poznámka
Na základe legislatívnej požiadavky/ periodickej potreby a zмене legislatívy	Ročné zúčtovanie preddavkov na daň za rok 2022, legislatívne zmeny v mzdovej učtárni na rok 2023	1	
	Praktická aplikácia sociálneho fondu v obciach, RO a PO	1	
	Povinná elektronická platforma vo VO od 1.2.2023. Zákazky s nízkou hodnotou cez novú platformu IS EVO	1	
	Finančná kontrola vykonávaná pri poskytovaní verejných financií	1	
	Novinky pri vzniku a zмене pracovného pomeru v roku 2023	1	
	Kontroly a opravy v mzdovej učtárni	1	
	Praktické príklady novej elektronickej platformy	1	
	Špecializačný vzdelávací program – sociálna posudková činnosť	2	V rámci NP PROFI II 2022 – 2023, ukončené špecializačnou skúškou
	Školenie BOZP a PO	52	

	Účtovná uzávierka v príspevkových organizáciách	1	
	Školenie CO	54	
	Ochrana osobných údajov	100 %	
	Školenie HACCP	31	
	Školenie „Správa registratúry – aktuálne zmeny a úpravy“	1	
	Odpisovanie dlhodobého majetku z účtovného a daňového hľadiska	1	
Na základe požiadavky vyplývajúcej z odborných postupov	Zvládanie správania náročného na starostlivosť	1	
	Sebaobhajovanie a obhajovanie práv ľudí s autizmom	1	
	Možnosti aktivizácie a zamestnávanie ľudí so zdravotným znevýhodnením	1	
	Ako podporovať zmenu postavenia PSS a žitie hodnotových rolí	1	
	Ako sprevádzať ľudí s PAS dospievaním a sexualitou	2	
	Prostredie bezpečné pre prijímateľov s PAS	1	
	Asertivita a deeskalačné techniky	44	
	Implementácia základných ľudských práv – interné vzdelávanie	4	
	Možnosti zamestnávania PSS	1	
Na základe plnenia strategického cieľa zariadenia	Využitie informačno-komunikačných technológií na podporu inklúzie	1	
	Benchlearningová aktivita	5	
Na základe požiadavky zamestnanca, osobných cieľov	Granty MSCA Postdoctoral Fellowship – ako uspieť?	3	
	Zvládanie zát'azových situácií, podpora osobného a pracovného rozvoja a prevencia vyhorenia	1	
	Finančný manažment, rozpočty, kalkulácie ako ekonomické nástroje efektívneho riadenia	1	
	Excel a Word – pokročilý	3	
	Vedenie účtovníctva v neziskových organizáciách	1	
	Ekonomika pre riaditeľov v sociálnych službách	1	
Ostatné vzdelávanie vyplývajúce zo zavedenia nových	Prípravná fáza Procesu riadenia projektov ŽSK s dôrazom na Formulár pre predkladanie projektových zámerov	1	

pracovních postupov a požiadaviek zriaďovateľa			
	Inštruktážne školenie k príručke kvality	8	5 modulov
	Školenie k príručke implementácie kvality s procesmi ISO	3	
	Bezpečné zásobovanie domácim teplom vo verejných budovách	1	
	Právny a legislatívny rámec výkonu Inšpekcie v sociálnych službách	2	
	Verejné obstarávanie potravín	1	Príprava pre zavedenie poskytovania stravovania (prevádzkovanie kuchyne)pre PSS
	Obstarávanie potravín podrobne podľa nových pravidiel	1	Príprava pre zavedenie poskytovania stravovania (prevádzkovanie kuchyne)pre PSS
	Práca s defibrilátorom Powerheart AED	8	sestry a praktické sestry/asistent

Zdroj: Vlastné spracovanie

Zamestnanci zariadenia sa zúčastnili aj konferencií na témy:

- Konferencia Alzheimer fórum 2023 na tému „Inovácie v prevencii, diagnostike a terapii neurodegeneratívnych ochorení“, účasť 7 zamestnancov,
- Konferencia Asociácie odborných pracovníkov sociálnych služieb „Ochranársky alebo ľudsko-právny prístup v pobytových zariadeniach SS“, účasť 5 zamestnancov;

Supervízia v CSS EDEN prebiehala v roku 2023 podľa Komplexného plánu supervízie v súlade s programom a cieľmi externej a internej supervízie.

Poskytovateľom internej supervízie je Zuzana Ševčíková, PhDr., ktorá absolvovala akreditovaný výcvik supervízorov v sociálnej práci v rozsahu 240 hodín v roku 2016 a je zapísaná do zoznamu supervízorov Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny dňa 06.07.2016.

Poskytovateľom externej supervízie je doc. PhDr. Stanislava Hunyadiová, PhD., Zrkadlenie, o. z., IČO 42 32 74 74.

Supervízia v roku 2023 flexibilne reflektovala na dominujúce témy v zariadení a stala sa tak nástrojom podpory a pomoci pri riešení vzniknutej situácie, s cieľom vyriešiť vzniknutý problém k spokojnosti zamestnancov a s čo možno najmenším dopadom na bežný život prijímateľov sociálnych služieb v zariadení.

Stálou úlohou supervízie v organizácii je identifikovať oblasti, ktoré sú nevedomé, pre rozvoj a podporu dobrej atmosféry na pracovisku v zmysle kultúry organizácie. Využívať podporu a

motiváciu ako hnací stimul pre kreativitu a spolupatričnosť v komunite je zámerom organizácie, ktorého súčasťou je aj supervízia.

5. Aktivizačné programy a voľnočasové aktivity

Kultúrne, spoločenské a športové aktivity sú neoddeliteľnou súčasťou života v CSS EDEN, nakoľko ich prostredníctvom môžu prijímatelia sociálnych služieb rozvíjať alebo upevňovať svoje sociálne zručnosti v rôznych oblastiach života. Pri výbere a organizovaní týchto aktivít je kladený dôraz na podporu klientov pri udržiavaní kontaktu s členmi rodiny, priateľov, blízkych, teda vytváranie podmienok a podpory v založení a rozvíjaní ich podpornej sociálnej siete a udržiavaní kontaktu s členmi svojej sociálnej siete.

Aj v roku 2023 sme prijímateľom sociálnych služieb poskytli široké spektrum aktivít, záujmových činností, podporných terapií, ktoré smerovali k zlepšeniu ich fyzickej, psychickej a duševnej kondície a možnosti zmysluplného trávenia času.

Tabuľka č. 12: Kultúrne, spoločenské a športové aktivity CSS EDEN v roku 2023

Kultúrne, spoločenské a športové aktivity rok 2023			
Január 2023			
Názov aktivity	Popis aktivity	Miesto konania	Účast' PSS
Beseda: „Preventívne opatrenia zabraňujúce vzniku a šíreniu chorôb“	Edukácia vo forme besedy na tému - pravidelné denné hygienické návyky a úkony, ako preventívne opatrenia zabraňujúce vzniku a šíreniu chorôb, súčasťou besedy praktické ukážky správneho postupu, dodržiavania hygienických návykov	jedáleň v budove zariadenia	70
Beseda " Traja králi "	Beseda na tému kresťanského sviatku, jeho história, význam, tradície, beseda spojená s posväcovaním izieb kňazom podľa záujmu klientov.	knižnica v budove zariadenia	10
„Domáce kino“	Spoločné sledovanie zjazdového lyžovania na plátne (interaktívnej tabuli) spojené s občerstvením.	knižnica v budove zariadenia	10
Február 2023			
Názov aktivity	Popis aktivity	Miesto konania	Účast' PSS
Valentínsky kultúrny program	Kultúrny program k sviatku Valentína, s ktorým klientov navštívili žiaci Špeciálnej základnej školy v Liptovskom Hrádku.	jedáleň v budove zariadenia	57
Oslava sviatku Sv. Valentína	Tanečná zábava spojená so súťažami, za účasti pozvaných klientiek Domova sociálnych služieb a špecializovaného zariadenia, Liptovský Hrádok .	priestory zariadenia DSS a ŠZ Liptovský Hrádok	12

„Sánkovačka“	Športová aktivita vo forme spoločnej sánkovačky klientov a zamestnancov.	blízke okolie zariadenia – kopec Zapač	10
Výroba karnevalových masiek	Výroba masiek na fašiangovú zábavu z rôznych materiálov (látka, papier, koža...), s využitím prvkov artefietiky a arteterapie.	dielňa v budove zariadenia	20
„Fašiangová zábava“	Fašiangová zábava v karnevalových maskách s kultúrnym programom, za účasti pozvaných klientiek Domova sociálnych služieb a špecializovaného zariadenia, Liptovský Hrádok	jedáleň v budove zariadenia	50
Marec 2023			
Názov aktivity	Popis aktivity	Miesto konania	Účast' PSS
Mesiac venovaný knihám „Marec - mesiac knihy“	Posedenie pri knihe, spoločné čítanie, rozprávanie sa o obľúbených knihách, úryvkoch, spisovateľoch a pozitívnych účinkoch čítania. Aktivita zameraná na využitie prvkov biblioterapie.	knižnica v budove zariadenia	13
Oslava sviatku MDŽ	Stretnutie s klientkami Domova sociálnych služieb a špecializovaného zariadenia Liptovský Hrádok, za účelom ich obdarovania zhotovenými darčekomými predmetmi, pri príležitosti sviatku žien.	priestory DSS a ŠZ Liptovský Hrádok	13
Zapojenie sa do celosvetovej kampane „Týždeň mozgu“	V týždni kampane aktivity zamerané na teoretické vedomosti a praktické cvičenia a tréning pamäti: riešenie krížoviek, rébusov, hlavolamov, pexesom, šachom vedomostnými súťažami	miestnosť pre pracovnú terapiu a spoločenská miestnosť v budove zariadenia	15
Šachový turnaj	Účast' na aktivite organizovanej zariadením Domov sociálnych služieb a špecializované, Liptovský Hrádok, pracovisko Smrečany, v ich priestoroch, kde sa stretli súťažiaci z rôznych zariadení.	priestory DSS a ŠZ Liptovský Hrádok, pracovisko Smrečany	2
Canisterapia	Návšteva zariadenia canisterapeutkou a jej psom, s cieľom pozitívne pôsobiť prostredníctvom psa na fyzickú, psychickú a sociálnu pohodu, motivovať k rehabilitácii a povzbudzovať imunitu prostredníctvom psychiky.	zasadačka v budove zariadenia	20
Návšteva kina	Kultúrna aktivita - návšteva filmového predstavenia v kine v Liptovskom Mikuláši.	kino Liptovský Mikuláš	16

Apríl 2023			
Názov aktivity	Popis aktivity	Miesto konania	Účast' PSS
Návšteva múzea	Návšteva Liptovského múzea v Liptovskom Hrádku spojená s prezentáciou veľkonočných zvykov na Liptove a aktívnym zapojením sa do zdobenia kraslíc.	priestory Liptovského múzea v Liptovskom Hrádku	9
„Šibačka a oblievačka“ - veľkonočné zvyky a tradície	Oslava veľkonočných sviatkov spojená s návštevou klientiek v zariadení Domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie, Liptovský Hrádok a dodržiavaním tradícií tohto sviatku.	priestory zariadenia DSS a ŠZ Liptovský Hrádok	13
Canisterapia	Návšteva zariadenia canisterapeutkou a jej psom, s cieľom pozitívne pôsobiť prostredníctvom psa na fyzickú, psychickú a sociálnu pohodu, motivovať k rehabilitácii a povzbudzovať imunitu prostredníctvom psychiky.	zasadačka v budove zariadenia	10
Deň narcisov	Každoročné zapojenie sa do verejno-prospešnej zbierky Liga proti rakovine, v rámci ktorej klienti spolu so zamestnancami pomáhajú aj predajom narcisov naplniť poslanie tohto projektu.	ulice mesta Liptovský Hrádok	9
Narodeninová oslava klienta	Spoločné posedenie pri príležitosti narodenín klienta, ktorému bola darovaná torta pripravená v rámci nácviku pracovných zručností s využitím prvkov kulinoterapie.	knižnica	12
Máj 2023			
Názov aktivity	Popis aktivity	Miesto konania	Účast' PSS
IV. ročník výzvy „Vyčistíme spolu kraj“	Aktívne zapojenie sa do výzvy "Za čistý kraj" , hrabaním lístia v rozsiahlej lípovej aleji v blízkosti budovy zariadenia.	Liptovský Hrádok	10
Medzinárodný deň zdravotných sestier a ošetrovateliek	Poďakovanie a odovzdanie darčiekov, ako prejav úcty k práci zdravotných sestier a ošetrovateliek.	CSS EDEN – úsek zdravotno-ošetrovateľskej starostlivosti	8
„Parádny deň 13 alebo víťazstvo je pri nás“	Účast' na športovom podujatí v Žiline, organizovanom pod záštitou	Stredná športová škola Žilina	4

	predsedníčky žilinského samosprávneho kraja.		
„Bartatón“	Každoročná účasť klientov spolu so zamestnancami na charitatívnom podujatí spojenom s 8 km pochodom za dobrou vec – finančný výťažok z akcie rozdelení rodinám s handicapovanými deťmi.	okolie Liptovského Hrádku a Liptovského Mikuláša	11
„Virtuálny Bartatón“	Virtuálneho Bartatónu sa zúčastnili spolu so zamestnancami klienti, ktorí sa vzhľadom na svoje zdravotné obmedzenia nemohli zúčastniť 8 km pochodu a zvolili si absolvovať trasu za časový úsek celého mesiaca.	Lipovský Hrádok (okolie hrádze pri rieke Belá)	11
„Stavanie mája“	Postavenie "mája" obyvateľkám/klientkám v zariadení Domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie, Liptovský Hrádok a tiež zamestnankyniam oboch zariadení.	CSS EDEN a DSS a ŠZ Liptovský Hrádok	10
Jún 2023			
Názov aktivity	Popis aktivity	Miesto konania	Účasť PSS
Rekreačný pobyt na chate	Rekreačný pobyt klientov na chate Alpina vo Vavrišove spojený s rôznorodými aktivitami (varenie gulášu, opekanie špekačiek, športové hry, canisterapia, strieľanie z luku.	Vavrišovo	18
Canisterapia v rámci rekreačného pobytu na chate	Canisterapeutka a jej pes navštívili klientov počas rekreačného pobytu na chate vo Vavrišove, kde terapia prebiehala v exteriéry v blízkosti chaty.	Vavrišovo	15
„Oslava jubilea“	Spoločenská aktivita za účelom oslavy klientovho jubilea, spojená s nácvikom spoločenského správania.	jedáleň CSS EDEN	72
Hipoterapia - intervencia s asistenciou koní	Účasť klientov na hipoterapii s poníkmi pod vedením Animal centra Svet spolu z Prešova v priestranej záhrade zariadenia.	záhrada CSS EDEN	25
Cyklotúra	Športovo-pohybová aktivity do blízkej obce, spojená s občerstvením sa pri prírodnom prameni.	trasa Liptovský Hrádok – Liptovský Ján	5
Športové podujatie BOCCIA	Účasť na športovom podujatí, ktoré bolo organizované Mestom Liptovský Hrádok.	námestie v Liptovskom Hrádku	6

Beseda so „svišt'ológom“ Pavlom Ballom	Beseda o živote svišťa vrchovského tatranského, spojená s premietaním filmu na túto tému	zasadačka	26
Canisterapia	Návšteva zariadenia canisterapeutkou a jej terapeutického psa s cieľom pozitívne pôsobiť prostredníctvom psa na fyzickú, psychickú a sociálnu pohodu, motivovať k rehabilitácii a povzbudzovať imunitu prostredníctvom psychiky	zasadačka	10
Týždeň dobrovoľníctva v znení hesla „Začnime leto dobrom“	Zapojenie sa do celoslovenskej kampane dobrovoľníctva. Zariadenie navštívili zamestnanci a žiaci SOŠ lesníckej a drevárskej v Liptovskom Hrádku, ktorí sa zapojili do spoločných aktivít ako práca v dielni, hranie spoločenských hier, florbalový tréning.	priestory zariadenia CSS EDEN	27
Celodenný výlet	Celodenný výlet do obcí Radôstka a Stará Bystrica ,spojený s návštevou včelína a orloja	obec Radôstka a Stará Bystrica	33
Nácvik pracovných zručností s využitím prvkov kulinoterapie – varenie tradičných jedál v záhrade	Varenie tradičného slovenského jedla bryndzových pirohov v kotlíku v záhrade zariadenia.	záhrada CSS EDEN	40
Tvorivé dielne na tému "Svet fantázie inými rukami"	Zhotovovanie výrobkov, ktorými sa klienti prezentovali na 13.ročníku putovnej výstavy „Svet fantázie inými rukami“.	dielňa, miestnosť pre pracovnú terapiu – 1 NP	15
Júl 2023			
Názov aktivity	Popis aktivity	Miesto konania	Účast' PSS
Canisterapia	Návšteva zariadenia canisterapeutkou a jej terapeutického psa s cieľom pozitívne pôsobiť prostredníctvom psa na fyzickú, psychickú a sociálnu pohodu, motivovať k rehabilitácii a povzbudzovať imunitu prostredníctvom psychiky .	miestnosť pre pracovnú terapiu – 1 NP	21
Opekanie špekačiek nad otvoreným ohňom.	Aktivita zameraná na rozvoj a upevňovanie sociálnych zručností a medziľudských vzťahov prostredníctvom prvkov kulinoterapie.	záhrada CSS EDEN	8
Inštalácia „hmyzieho hotela“	Umiestnenie „hmyzieho hotela“ do záhrady, ktorý vyrobili klienti pod dohľadom inštruktorov sociálnej rehabilitácie a jeho prezentácie pred	záhrada CSS EDEN	12

	ostatnými klientmi. Aktivita zameraná na zvyšovanie sebavedomia a prezentačných schopností.		
Oslava narodenín	Oslava okrúhleho jubilea spojená s občerstvením a zábavou. Aktivita zameraná na upevňovanie vzájomných vzťahov a pocitu spolupatričnosti.	knižnica	16
Oslava „Dňa priateľstva“	Stretnutie klientov v deň tohto sviatku, s cieľom podporovať priateľstvá a prejavíť úctu k priateľom. Stretnutie spojené so zábavou a občerstvením.	jedáleň	16
August 2023			
Názov aktivity	Popis aktivity	Miesto konania	Účast' PSS
Florbalový turnaj	Športová aktivita vo forme florbalového turnaja, na ktorý prijali pozvanie aj družstvá zo zariadenia Domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie, Liptovský Hrádok, pracovisko Smrečany.	záhrada zariadenia CSS EDEN - LH	6
Noc v telocvični	Nočný odpočinok na netradičnom mieste spojený so súťažami v športových hrách, prácou s prvkami kulinoterapie (pečenie pizze), relaxom v záhrade a spaním v telocvični.	telocvična CSS EDEN	15
Oslava narodenín	Oslava jubilea dvoch klientov, ktorí boli obdarovaní narodeninovou tortou. Aktivita zameraná na nácvik spoločenského správania.	jedáleň	30
Canisterapia	Návšteva zariadenia canisterapeutkou a jej terapeutického psa s cieľom pozitívne pôsobiť prostredníctvom psa na fyzickú, psychickú a sociálnu pohodu, motivovať k rehabilitácii a povzbudzovať imunitu prostredníctvom psychiky .	miestnosť pre pracovnú terapiu – 1 NP, záhrada CSS EDEN	21
Zber lesných plodov	Poznávanie prírody, lesných plodov, ich zber a využitie. Aktivita zameraná na nácvik pracovných a sebaobslužných činností, upevnenie vzájomných vzťahov.	okolie Liptovského Hrádku	9
September 2023			
Názov aktivity	Popis aktivity	Miesto konania	Účast' PSS
Pracovná terapia v záhrade - zveľaďovanie záhrady	Rozvoj pracovných zručností pri záhradných prácach (strihanie kríkov,	záhrada zariadenia CSS EDEN	15

	vysádzanie kvetov, úprava vyvýšených záhonov)		
Komunitná akcia „Rajská záhrada“	Komunitná akcia v záhrade zariadenia, organizovaná v spolupráci s Komunitnou nadáciou Liptov a za podpory občianskeho združenia IBA SPOLU pri CSS EDEN, na ktorú prijali pozvanie žiaci Základnej školy na Hradnej ulici v Liptovskom Hrádku, Klub dôchodcov v Liptovskom Hrádku a predstavitelia mesta.	záhrada zariadenia CSS EDEN	75
Hudobné dopoludnie	Práca s prvkami muzikoterapie formou hry na elektronický klavír, pri ktorej je využívaná sila melódie a zvukových vln tak, aby prenikla do ľudskej mysle a pomohla jej dosiahnuť pokojný stav už pri jej počúvaní.	knižnica CSS EDEN	10
Október 2023			
Názov aktivity	Popis aktivity	Miesto konania	Účast' PSS
Účast' klientov zariadenia na krajskej súťaži „Žilinský Oskar“	Vystúpenie klientov s nacvičeným hudobno-pohybovým programom na krajskej súťaži „Žilinský Oskar“, ktorý bol organizovaný v CSS TAU, Turie.	CSS TAU, Turie	7
Canisterapia	Návšteva zariadenia canisterapeutkou a jej terapeutického psa s cieľom pozitívne pôsobiť prostredníctvom psa na fyzickú, psychickú a sociálnu pohodu, motivovať k rehabilitácii a povzbudzovať imunitu prostredníctvom psychiky	miestnosť pre pracovnú terapiu – 1 NP, záhrada CSS EDEN	12
"Október mesiac úcty k starším"	Slávnostné stretnutie seniorov zariadenia, ako prejav úcty k ich veku, spojené s kultúrnym programom a občerstvením, ktoré pripravili ich mladší spoluobyvatelia v rámci kulinoterapie.	knižnica a jedáleň v budove zariadenia	17
November 2023			
Názov aktivity	Popis aktivity	Miesto konania	Účast' PSS
„Pamiatka zosnulých“	Návštevy cintorína spojená s položením zhotovených dušičkových vencov, ikebán, zapálením sviečky a modlitbou.	Liptovský Hrádok, Vyšná Boca	13
Divadelné predstavenie	Kultúrno-spoločenské podujatie – účasť klientov na divadelnom predstavení, ktoré pripravilo divadlo "Sárus"z Prešova.	jedáleň CSS EDEN)	42

Domáce kino	Aktivita zameraná na rozvoj a upevnenie vzájomných vzťahov medzi klientmi prostredníctvom spoločného pozeranie filmu s vianočnou tematikou na filmovom plátne.	jedáleň CSS EDEN	40
December 2023			
Názov aktivity	Popis aktivity	Miesto konania	Účast' PSS
Beseda o adventnom období	Beseda na tému " História a zvyky počas adventného obdobia a príprava na Vianoce ".	knižnica CSS EDEN	12
Komunitná akcia „Pečieme spolu“ a „Mikuláš“	V duchu poslania "búranie bariér - o živote so zdravotným hendikepom“ sme v priestoroch telocvične v spolupráci s Komunitnou nadáciou Liptov a OZ IBA SPOLU pri CSS EDEN Liptovský Hrádok, pripravili komunitnú akciu „Pečieme spolu“, ktorej účastníkmi boli členovia OZ Iba Spolu, študenti Hotelovej akadémie v Liptovskom Mikuláši, odbor cukrár, študenti Odborného učilišťa a praktickej školy v Liptovskom Mikuláši. Vianočná akcia bola spojená aj s odovzdávaním mikulášskych balíčkov všetkým zúčastneným.	telocvične CSS EDEN	72
Mikulášsky stolnotenisový turnaj	Účast' na "Mikulášskom stolnotenisovom turnaji", ktorý organizovalo zariadenie CSS Orava v Tvrdošíne.	CSS Orava, Tvrdošín	2
Štedrovečerná večera	Spoločná slávnostná štedrovečerná večera, po ktorej boli klientom odovzdané pripravené vianočné darčeky. Aktivita zameraná na nácvik stolovania, spoločenského správania a na upevnenie vzájomných vzťahov.	jedáleň CSS EDEN	65
Silvestrovská večera	Spoločná slávnostná silvestrovská večera. Aktivita zameraná na nácvik stolovania, spoločenského správania a upevnenia vzájomných vzťahov.	jedáleň CSS EDEN	71

V rámci programu sociálnej rehabilitácie poskytujeme prijímateľom sociálnych služieb rad aktivizačných činností opakujúcich sa pravidelne niekoľkokrát v mesiaci, resp. týždni:

- ❖ športové aktivity – tréningy florbalu, loptových hier, cvičenie pod dohľadom fyzioterapeuta, cyklistika,

- ❖ prechádzky – blízke aj širšie okolia zariadenia, z dôrazom zapojiť do tejto aktivity čo najviac imobilných a ťažko mobilných klientov,
- ❖ pracovná terapia – v dielni, záhrade a v blízkom okolí zariadenie, zameraná hlavne na rozvoj a udržanie pracovných zručností a návykov;
- ❖ hydroterapia – relaxačné kúpele v špeciálnej na to určenej miestnosti vybavenej masážnou vaňou,
- ❖ pracovná terapia zameraná na starostlivosť o vtáctvo – chov sliepok, starostlivosť o voliéru s okrasným vtáctvom
- ❖ kognitívne tréningy a tréningy pamäte – pod odborným dohľadom certifikovaného trénera pamäte,
- ❖ práca s prvkami kulinoterapie – nácvik a upevňovanie sebaobslužných činností formou prípravy jednoduchých jedál a chuťoviek,
- ❖ tvorivé dielne – tvorba drobných výtvarných diel a dekorácií využívaných na ozdobenie zariadenia, obdarovania blízkych a priateľov, prezentácie na výstavách a spoločenských podujatiach;

6. Financovanie sociálnych služieb a úhrady za poskytované sociálne služby

Zastupiteľstvo ŽSK na svojom zasadnutí dňa 30.1.2023 uznesením č.5/3 schválilo rozpočet Žilinského samosprávneho kraja na rok 2023. Pre CSS EDEN bol pridelený finančný príspevok v celkovej sume **1 014 439,00 Eur**.

Tabuľka č. 13: Schválený príspevok na rok 2023

POLOŽKA	SCHVÁLENÝ ROZPOČET v €
Bežné výdavky /41/	1 014 349 €
Osobné výdavky (mzdy, odvody)	985 814 €
Prevádzkové výdavky	28 535 €
Kapitálové výdavky	0 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

V priebehu roka 2023 bol na základe rozpočtových opatrení ŽSK upravený a schválený príspevok na sumu 1 069 021 Eur. Zariadenie v roku 2023 hospodáril s nasledovným rozpočtom:

Tabuľka č.14: Upravený príspevok na rok 2023

POLOŽKA	SCHVÁLENÝ ROZPOČET v €	UPRAVENÝ ROZPOČET v €
610 Mzdy	985 814,00	
620 Poistné a príspevk. do poisťovní		
630 Tovary a služby	28 535,00	
640 Transfery		
641		97 000,00
BEŽNÉ VÝDAVKY SPOLU	1 014 349,00	
721 001 sociálne služby /Vstávacia a zdvíhacia pomôcka/ KZ 111		4 000,00
721 001 sociálne služby /Vstávacia a zdvíhacia pomôcka/ KZ 41		444,00
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY SPOLU	0	0

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 15 : Ročná účtovná závierka CSS EDEN rok 2023 v porovnaní s rokom 2022

Strana aktív (v EUR)	2023	2022
A. MAJETOK SPOLU	1 997 671,57 €	1 992 530,79 €
1. Dlhodobý nehmotný majetok		- €
2. Dlhodobý hmotný majetok	1 977 671,57 €	1 992 530,79 €
3. Dlhodobý finančný majetok		- €
B. OBEŽNÝ MAJETOK SPOLU	298 692,66 €	283 655,56 €
1. Zásoby	16 624,49 €	10 875,74 €
2. Dlhodobé pohľadávky		- €
3. Krátkodobé pohľadávky	25 500,24 €	54 450,28 €
4. Finančné účty	256 567,93 €	218 329,54 €

C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU	1 458,80 €	3 747,40 €
AKTÍVA celkom	2 297 823,03 €	2 279 933,75 €
Strana pasív (v EUR)	2023	2022
A. VLASTNÉ ZDROJE KRYTIA MAJETKU SPOLU	155 345,50 €	170 969,63 €
1. Imanie a peňažné fondy	155 345,50 €	170 969,63 €
2. Fondy tvorené zo zisku		- €
3. Nevysporiadaný výsledok hospodárenia min. rokov	174 205,56 €	133 683,39 €
4. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	- 18 860,06 €	37 286,24 €
B. CUDZIE ZDROJE SPOLU	2 124 506,19 €	2 095 705,01 €
1. Rezervy	77 305,33 €	35 113,30 €
2. Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	1 916 402,58 €	1 954 237,09 €
3. Dlhodobé záväzky	- €	1 305,93 €
3. Krátkodobé záväzky	130 798,28 €	105 048,69 €
4. Bankové výpomoci a pôžičky		- €
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU	17 971,34 €	13 259,11 €
PASÍVA celkom	2 297 823,03 €	2 279 933,75 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č.16: Ročná uzávierka – výsledná CSS EDEN

Ročná účtovná závierka						
Náklady (v EUR)	2023			2022		
	Hlavná, nezdaňovaná činnosť	Zdaňovaná činnosť	Spolu	Hlavná, nezdaňovaná činnosť	Zdaňovaná činnosť	Spolu
Náklady	1 727 229,82 €	0,00 €	1 727 229,82 €	1 576 829,41 €	0,00 €	1 576 829,41 €
Výnosy (v EUR)	2023			2022		
	Hlavná, nezdaňovaná činnosť	Zdaňovaná činnosť	Spolu	Hlavná, nezdaňovaná činnosť	Zdaňovaná činnosť	Spolu
Výnosy	1 708 369,76 €	0,00 €	1 708 369,76 €	1 614 115,65 €	0,00 €	1 614 115,65 €
Daň z príjmu	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Výsledok hospodárenia	18 860,06 €	0,00 €	18 860,06 €	37 286,24 €	0,00 €	37 286,24 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 17: Stav a pohyb majetku a záväzkov

Stav a pohyb majetku a záväzkov				
Majetok	K 01.01.2023	Prírastky	Úbytky	K 31.12.2023
Pozemky	33 128,94 €	0,00 - €	0,00- €	33 128,94 €
Stavby	1 904 985,97 €	0,00 - €	15 010,74 €	1 889 975,23 €

Samostatné hnutelné veci	26 517,88 €	25 671,52 €	0,00 - €	52 189,40 €
Dopravné prostriedky	27 140,00 €	0,00- €	5 520,00 €	21 620,00 €
Obstaranie dlhodobého hmotného majetku	758,00 €	0,00- €	0,00- €	758,00 €
Materiál na sklade	10 875,74 €	5 748,75 €	0,00- €	16 624,49 €
Tovar na sklade	0,00- €	0,00- €	0,00- €	0,00- €
Pokladnica	0,00- €	0,00- €	0,00- €	0,00- €
Ceniny	0,00- €	0,00- €	0,00- €	0,00- €
Bankové účty	218 329,54 €	0,00- €	38 238,39 €	256 567,93 €
Peniaze na ceste	0,00- €	0,00- €	0,00- €	0,00- €
Odberatelia	49 579,20 €	0,00- €	29 428,14 €	20 151,06 €
Poskytnuté prevádzkové preddavky	0,00- €	0,00- €	0,00- €	0,00- €
Pohľadávky voči zamestnancom	2 094,83 €	62,86 €	0,00- €	2 157,69 €
Ostatné pohľadávky	2 776,25 €	415,24 €	0,00- €	3 191,49 €
Daňové pohľadávky	0,00- €	0,00- €	0,00- €	0,00- €
Dotácie a ostatné zúčtovanie so ŠR	0,00- €	0,00- €	0,00- €	0,00- €
Iné pohľadávky	0,00- €	0,00- €	0,00- €	0,00- €
Náklady budúcich období	3 747,40 €	0,00- €	2 288,60 €	1 458,80 €
Majetok spolu:	2 279 933,75 €	31 898,37 €	90 485,87 €	2 297 823,03 €
Záväzky	K 01.01.2023	Prírastky	Úbytky	K 31.12.2023
Záväzky zo sociálneho fondu	1 305,93 €	0,00- €	1 305,93 €	0,00- €
Záväzky z obchodného styku	0,00- €	0,00- €	0,00- €	0,00- €
Prijaté preddavky	0,00- €	0,00- €	0,00- €	0,00- €
Ostatné záväzky	0,00- €	0,00- €	0,00- €	0,00- €
Nevyfakturované dodávky	0,00- €	0,00- €	0,00- €	0,00- €
Záväzky voči zamestnancom	43 059,78 €	8 360,12 €	0,00 €	51 419,90 €
Záväzky voči SP a ZP	28 396,54 €	9 377,76 €	0,00 €	37 774,30 €
Ostatné dane a poplatky	0,00- €	0,00 €	0,00 €	0,00- €
Dotácie a ostatné zúčtovanie so ŠR	0,00- €	0,00- €	0,00- €	0,00- €

Výdavky budúcich období	0,00- €	0,00- €	0,00- €	0,00- €
Výnosy budúcich období	13 259,11 €	4 712,23 €	0,00 €	17 971,34 €
Ostatné krátkodobé finančné výpomoci	0,00- €	0,00- €	0,00- €	0,00- €
Ostatné dlhodobé záväzky	0,00- €	0,00- €	0,00- €	0,00- €
Záväzky spolu:	86 021,36 €	22 450,11 €	1 305,93 €	107 165,54 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 18: Zdroje financovania CSS EDEN a čerpanie finančných prostriedkov

ZDROJE FINANCOVANIA	ČERPANIE FP PODĽA ZDROJOV FIN.
41: Zdroje VÚC	1 014 793 €
46: Vlastné zdroje	534 050,47 €
111 : Zo štátneho rozpočtu	86 977,44 €

Tabuľka č.19 : Ekonomicky oprávnené náklady za rok 2023

Kategória	Položka	Názov	Suma DSS	Suma ŠZ	Suma spolu
610		Mzdy, platy, a ostatné osobné vyrovnania	322 918,10 €	461 311,58 €	784 229,68 €
620		Poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní	112 859,88 €	161 228,39 €	274 088,27 €
630	631	Cestovné náhrady	332,35 €	324,25 €	656,60 €
	632	Elektrická energia, plyn, vodné, stočné poštovné, komunikácia	28 255,29 €	27 566,13€	55 821,42€
	633	Materiál	22 953,11 €	22 393,27 €	45 346,38 €
	634	Dopravné – servis, palivo	2 857,76 €	2 788,06 €	5 645,82 €
	635	Výdavky na štandardnú údržbu	5 994,95 €	5 848,73 €	11 843,68 €
	636	Nájomné za nájom	0,00 €	0,00 €	0,00 €
	637	Všeobecné služby	26 380,45 €	25 737,03 €	52 117,48 €
		Stravné klienti	103 103,70	100 856,60	203 960,30
640	642	Bežné transfery, PN-ky	1 817,39 €	1 773,06 €	3 590,45 €
	551	Odpisy hmotného a nehmotného majetku	23 250,79 €	22 683,70 €	45 934,49 €
Spolu			650 723,77 €	832 510,80 €	1 483 234,57 €
Počet klientov v zariadení			41	40	81

Názov	DSS	ŠZ	Spolu
Ekonomicky oprávnené náklady za príslušný rok 2023 v €	650 723,77 €	832 510,80 €	1 483 234,57 €
Ekonomicky oprávnené náklady na 1 klienta za rok 2023	15 871,31 €	20 812,77 €	18,311,54 €
Ekonomicky oprávnené náklady na 1 klienta mesačne	1 322,61 €	1 734,40 €	1 525,96 €
Príjmy – celkové príjmy z úhrad klientov za poskytované služby za rok 2023	188 562,63 €	204 820,79 €	393 383,42 €
Celkové príjmy – mesačný priemer na 1 klienta	383,26 €	426,71 €	404,72 €
Zostatok na účte pre dary a granty k 31.12.2023	7 223,31 €		

7. Plán financovania sociálnych služieb na rok 2024

Zastupiteľstvo ŽSK na svojom zasadnutí dňa 18.12.2023 uznesením číslo 4/10 schválilo rozpočet Žilinského samosprávneho kraja na rok 2024 a príspevok pre naše zariadenie v celkovej sume 1 516 893,00 Eur. Kapitálové výdavky na rok 2024 neboli schválené. Rozpočet je spracovaný na základe skutočného čerpania finančných prostriedkov z predchádzajúceho roka. Skutočné čerpanie finančných prostriedkov je spracovávané v programe ISPIN a mesačne elektronicky predkladané zriaďovateľovi na odbor sociálnych vecí a ekonomický odbor – oddeleniu financií, rozpočtu a cien. Na rok 2024 bol Centru sociálnych služieb EDEN pridelený nasledovný rozpočet:

Tabuľka č. 20: Príspevok ŽSK na rok 2024

VÝDAVKY	SUMA
Bežné výdavky /41/	1 516 893 €
z toho:	
Osobné výdavky (mzdy, odvody)	1 516 893 €
Kapitálové výdavky	0 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

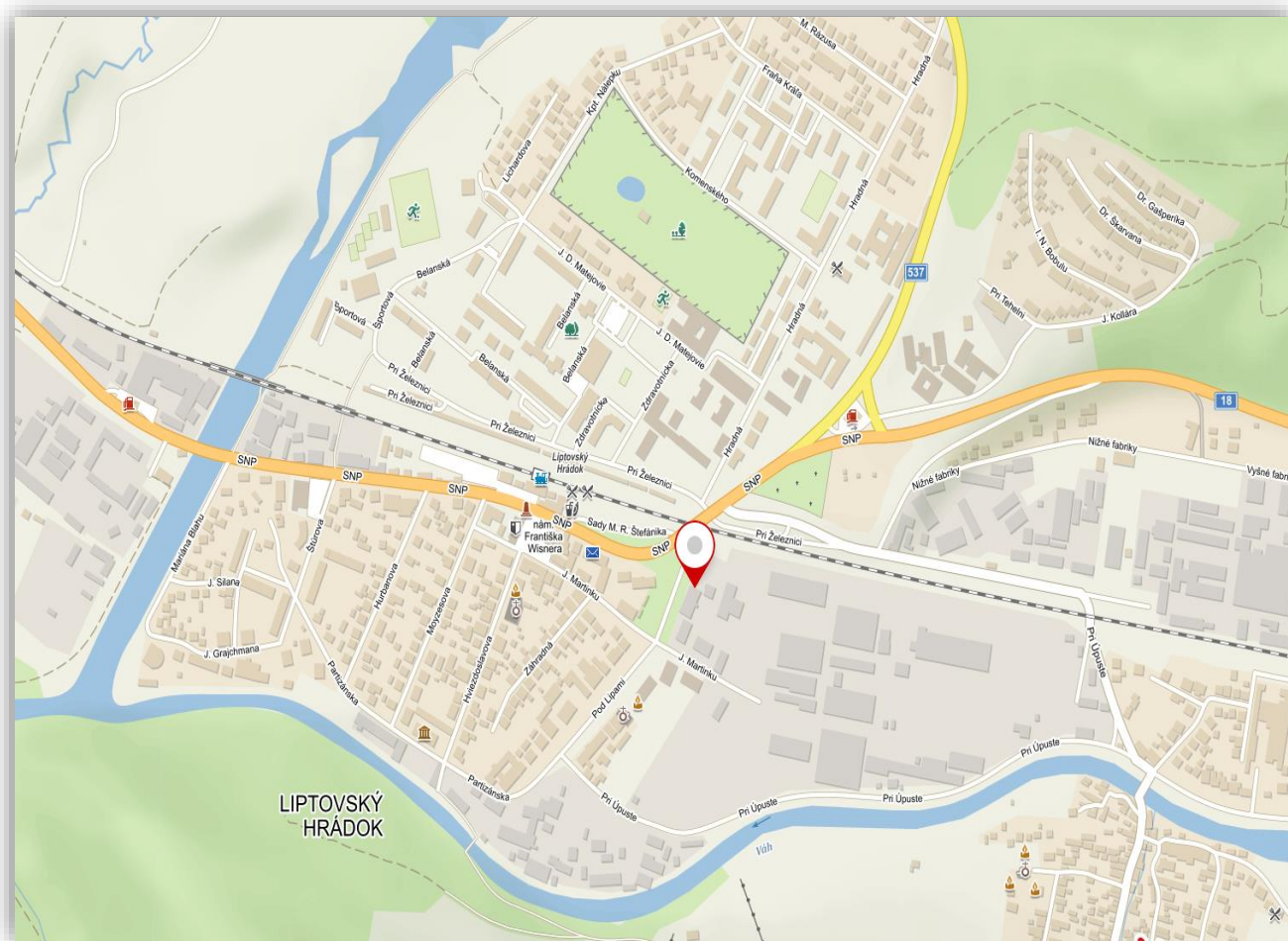
Financovanie sociálnych služieb v roku 2024 bude realizované z rozpočtu prideleného ŽSK, čo predstavuje mesačne príspevok vo výške **126 408,00 Eur** a z úhrad za poskytovanie sociálnych služieb od prijímateľov sociálnych služieb.

V priebehu roka sa bude CSS EDEN snažiť finančné zdroje získavať aj z:

- ❖ grantov a príspevkov od rôznych nadácií,
- ❖ dotácií z ministerstva práce SR,
- ❖ vecných a finančných darov od podnikateľských subjektov,
- ❖ sponzorských darov a príspevkov od fyzických osôb,
- ❖ prostriedkov Európskeho sociálneho fondu prostredníctvom projektov poskytovaných z ÚPSVaR Liptovský Mikuláš.

8. Kontakty na poskytovateľa sociálnych služieb

8.1 Mapa lokality zariadenia

8.2 Telefonické a iné kontakty na poskytovateľa sociálnych služieb

Adresa zariadenia	Centrum sociálnych služieb EDEN Sady M. R. Štefánika 66/3 033 01 Liptovský Hrádok
Telefonický kontakt (ústredňa)	044/563 09 12
E-mail	<i>csseden@vuczilina.sk</i>
IČO	42348901
DIČ	2023957375
Riaditeľka zariadenia	Mgr. Andrea Šišilová <i>e-mail: andrea.sisilova@vuczilina.sk</i>
Úsek sociálnych služieb	Mgr. Iveta Beťková – sociálny pracovník – koordinátor (vedúca úseku) <i>e-mail: betkova.iveta@vuczilina.sk</i>
	Bc. Ružena Rajniaková – vedúca inštruktorov sociálnej rehabilitácie <i>e-mail: rajniakova.ruzena@vuczilina.sk</i>
	Mgr. Tatiana Krajčová – sociálny pracovník pre špecializované zariadenia <i>e-mail: krajcova.tatiana@vuczilina.sk</i>
	Mgr. Radoslava Uchál'ová Repčeková – sociálny pracovník pre Domov sociálnych služieb <i>e-mail: uchalova.radoslava@vuczilina.sk</i>
Sociálne poradenstvo tel. kontakt +421 907 839 338	Mgr. Miroslava Ivanová – manažér kvality v sociálnych službách <i>e-mail: ivanova.miroslava@vuczilina.sk</i>
Úsek zdravotno- opatrovateľskej starostlivosti tel. kontakt: +421 907 732 765	Mgr. Jana Odskočová – vedúca sestra <i>e-mail: odskocova.jana@vuczilina.sk</i>
	Lenka Čilliková – vedúca opatrovateľov <i>cillikova.lenka@vuczilina.sk</i>
Hygienicko-prevádzkový úsek	Bc. Mária Kondorová – denná sestra <i>e-mail: kondorova.maria@vuczilina.sk</i>
Ekonomický úsek tel. kontakt: +421 907 732 775	Ing. Ivona Vaceková – ekonóm zariadenia (vedúca úseku) <i>vacekova.ivona@vuczilina.sk</i>
	Ing. Simona Benická – projektový manažér - hospodár <i>e-mail: benicka.simona@vuczilina.sk</i>

8.3 Fotogaléria

Florbalový tréning

Kulinoterapia – pečenie šišiek

Pracovná terapia v záhrade

Práca v drevárskej dielni .....

..... a výsledný produkt práce

„Deň narcisov“

Fašiangová zábava

Sánkovačka

Barlatón 2023

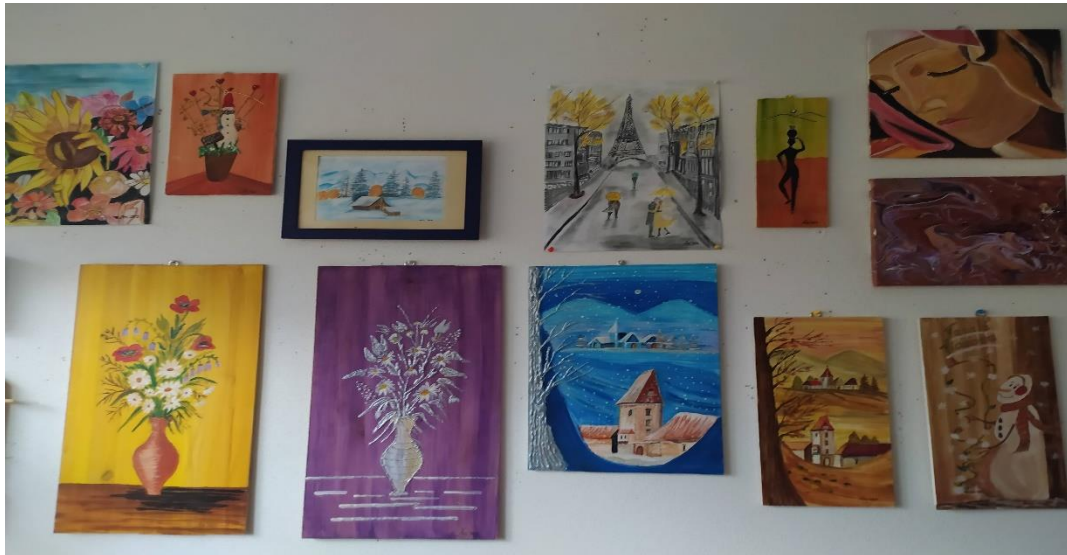

Hipoterapia

Komunitná akcia „Rajská záhrada“

Vlastná tvorba prijímateľa sociálnych služieb CSS EDEN

Divadlo SARUS s predstavením „Krtko“

Jesenná brigáda – úprava okolia zariadenia

Komunitná akcia „Pečieme spolu“ spojená s príchodom Mikuláša

Centrum sociálnych služieb EDEN, Sady M. R. Štefánika 66/3, 033 01 Liptovský Hrádok

Organizačná štruktúra Centra sociálnych služieb EDEN – Liptovský Hrádok

